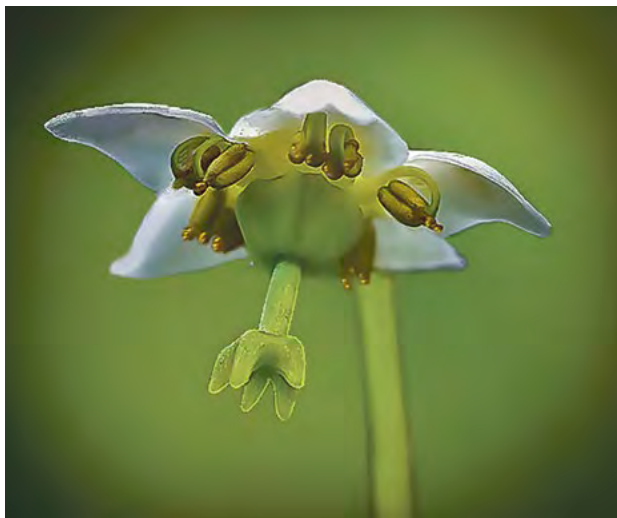

Oslo Tolga

19. - 29. juli 2019

finn
VERDEN
på **FERDEN**

Fredag 19. juli	Mandag 22. juli	Onsdag 24. juli	Fredag 26. juli (forts.)
19.30 Åpningskonsert i Tolga kirke <i>Finn verden på ferden ...</i> <i>... i ord og toner ved lokale artister ...</i> <i>Vi byr på et sjeldent mangfold av stemninger og musikalske uttrykk. Kjære «svisker» som perler på en snor bundet sammen med velvalgte ord.</i> 20.00-01.30 Krokveld på Malmplassen Gjestegård med Hagen-band	11.00-15.00 TINE fotballskole ved Sætersgård idrettsanlegg 11.00 Padletur i Luråa, Drengen og Asmaren i Hodalen. Oppmøte Fjellstua 12.00 Bingo i Sætershallen 17.30 Sykkelrittet Tallsjøen Rundt med start i gata ved Coop og kommunehuset 19.00-24.00 Dart-turnering på Malmplassen Gjestegård 19.30 Kalenda Maya skaper middel-aldersk vertshusstemning med sin konsert på Snekkarlemmen	07.30-10.00: Sparebankfrokosten utenfor Tolga-Os Sparebank med feiring av Tolga Samvirkelags 150-årsjubileum 11.00-16.00 Olsok-auksjon med Ola Rye ved Hodalen Fjellstue 12.00-15.00 Fiskesommer i Stortjønna 17.00 Mjølkesyra arrangerer treningsøkt på kunstgrasbanen ved Tolga skole 18.00 John Arve Riise lanserer boka «Den gamle Jensjogarden i Tolgens store gade» på Ivaregga SKA 19.30 Konsert med visesanger Jan Engervik på Ivaregga SKA 21.00-01.00 Konsert og kro med «Rotlaus» på Dølmotunet	De øvrige bygdene 11.00 Musikkurs for barn med Synne og Oline på Vingelsgaard Gjestgiveri 11.00-16.00 Downhill-sykling i Hamran 12.00-16.00 Barnas Filmdag på Malmplassen Gjestegård med visning av Kine Aunes animasjonsfilmer på storskjerm 19.00 Malmplassen Gjestegård viser glimt fra Olsokrevyen på storskjerm 21.00 Live musikk med Hagen-band på Sjarbar
Lørdag 20. juli	Tirsdag 23. juli	Torsdag 25. juli	Lørdag 27. juli
09.00-17.00 Markedsdag og næringslivsmesse på Dølmotunet 10.00-15.00 Utstillingen i H-10 er åpen 14.30 Utespel ved Vingelen kirke- og skolemuseum: «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» 15.00 Olsok-auksjon på Dølmotunet 18.00 og 21.00 Snekkarlemmen Teater: «Om dessa steinane tala» 20.00 Bluesaften med «Øystein & Tony» på Dølmotunet	VINGELSDAGEN 11.00 Skoletime i Gammelskola 12.00 Barneaktiviteter på Morabben 14.30 Utespel ved Vingelen kirke- og skolemuseum: «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» 15.00 Barnekoncert med «Mandarinsaft» i Fjellheim 16.00 Volleyballturnering 19.30 Konsert i Fjellheim med Synne, Oline og Inga 21.00 Pub på Bunåva De øvrige bygdene 12.00 Notdraging på Langsjøen 12.00-16.00 Ivaregga SKA har åpen utstilling 18.00 Sangkveld i Holøydalen kirke med Johan Sundberg og Stein Nygård 20.00-01.30 Irsk aften med Anders Lillebo og venner på Malmplassen Gjestegård. Servering av Irish stew	ØVERSJØDALSDAGEN 11.00 Matdag i Øversjødalen samfunnshus. Buffet med tradisjonskost fra kl. 12.30. Aktivitetstøype for barn. Utstilling av fangstredskaper 11.00 Åpen dag på garden Øversjøen. Historikk og orientering (kl. 12.00). Utdrag fra dagbøker. Musikk med Jens Nygaard m.fl. Omvisning i restaurerte hus 19.30 Kulturkveld i Øversjødalen samfunnshus med bla. Jon Holm Lillegjelten og Vømmølknektan De øvrige bygdene 11.00 Musikkurs for barn med Synne og Oline på Vingelsgaard Gjestgiveri	08.00 Egebergs minneløp og -marsj Se egeberglopet.no for informasjon og påmelding 11.00 Vingelsgarden: Vandring med guider. Tablå ved Olaskjølla 12.00-14.00 NØFMF holder åpent i H-10 14.30 Utespel ved Vingelen kirke- og skolemuseum: «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» 15.00-20.00 Biffaften på Malmplassen Gjestegård
Søndag 21. juli	Søndag 28. juli	Fredag 26. juli	Mandag 29. juli (Olsok)
11.00-15.00 TINE fotballskole ved Sætersgård idrettsanlegg 12.00 Setermesse på Stornorstuvollen i Ørvilldalen i Vingelen 13.00-17.00 Bruktmarked og kafé i Hodalen skole 14.00-17.00 Bilutstilling og «Doning og kaffe» ved Tolga Bensin & Service 14.30 «Ut, sa presten» - utespel ved Vingelen kirke- og skolemuseum 15.00 Olsok-foredrag med musikalsk innslag ved Malmplassen Gjestegård. Foredragsholder er Heidi Anett Øvergård Beistad fra Stiklestad Nasjonale Kultursenter 17.00 Biffaften på Malmplassen Gjestegård 17.00 Ivaregga SKA åpner utstillingen «SJØ & FJELL, fargegleder fra FINNMARK» med Jane Højlund 18.00 Utdeling av Egil Storbekkens musikkpris på Ivaregga SKA 18.00 og 21.00 Snekkarlemmen Teater: «Om dessa steinane tala» 19.00 Konsert med Gro Kjelleberg Solli ved Ivaregga SKA	10.30 Tolga historielag arrangerer historisk vandring i Røsebygda. Oppmøte ved Toljefossen. Guide er Jon Vingelen 14.00 Kafé på Ivaregga SKA. Per Arne Tollefshagen viser fram gammel fotosamling etter Olav Hagen 14.30 Utespel ved Vingelen kirke- og skolemuseum: «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!»	HODALSDAGEN 11.00-15.00 «Baklukesalg» ved Hodalen Fjellstue. Selgere stiller opp og åpner bakluka på bilene sine. Kaféen i Fjellstua serverer suppe, brød, kaffe og kaker 15.00 Guidet tur på historiske veier ved Drengen, Aborttjønna og Asmaren. Start ved Vikan ved seterveien ved Drengen. Guider er Jon Holm Lillegjelten, Jo Esten Trøan og Bjørg Inger Ryalen. Trekkspillinnslag ved Gudmund Tronsmoen. Kaffesalg.	OLSOKDAGEN 10.00 Pilegrimsvandring i Øversjødalen med Sverre Nygård, Arne Bakken og Jon Holm Lillegjelten. Oppmøte ved Holøydalen kirke 15.00 Pilegrimsgudstjeneste med Arne Bakken. Etter gudstjenesten er det skjørost og rømme, kaffe og kaker på garden Jordmoen (nær kirken)

Skjer over flere dager

Servering

Dølmotunet:

Våningshuset og kaféen har åpent hver dag kl. 10.30 - 16.30. Servering av lunsj mandag til fredag kl. 11.00 - 13.00

Sjarbar, Tolga:

Fredag 19. juli kl. 17.00-22.00
Lørdag 19. juli - onsdag 24. juli kl. 17.00-01.00
Stengt torsdag 25. juli
Fredag 26. juli - lørdag 27. juli kl. 17.00-01.00

Malmplassen Gjestegård:

Se programmet og malmplassen.no for mer info

Caltex Café: Hverdager kl. 8.00-21.00

Lørdager kl. 9.00-21.00 og søndager kl. 10.00-21.00

Bunåva: Mandag - lørdag kl. 11.00-17.00

Søndag kl. 13.00-17.00

Hodalen skole:

Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker
Søndag 21. juli kl. 13.00 - 17.00
Tirsdag 23. juli - torsdag 25. juli kl. 13.00 - 17.00
Lørdag 27. juli - søndag 28. juli kl. 13.00 - 17.00

Holøyskolen, Holøydalen

Holøyskolens Venner har loppemarked og kafé
Tirsdag 23. juli, onsdag 24. juli og torsdag 25. juli kl. 10.00 - 16.00

Øversjødalen Samfunnshus:

Juli måned kl. 12.00-17.00. Lukket tirsdag 23. juli og lørdag 27. juli. «Matdagen» er torsdag 25. juli fra kl. 11.00 med buffet fra kl. 12.30

Café Lillemoen, Øversjødalen:

Tirsdag 23. juli og torsdag 25. juli kl. 11.00-17.00
Lørdag 27. juli kl. 11.00-16.00

Museer

Vingelen kirke- og skolemuseum:

Hver dag kl. 11.00-16.00

Dølmotunet: Hver dag kl. 10.30-17.30

H-10 (NØFMF): Lørdag 20. juli kl. 10.00-15.00 og lørdag 27. juli kl. 12.00-14.00. Ellers etter avtale

Utstillinger

TØYsentrallen: Sommerutstilling

Ivaregga SKA: «SJØ & FJELL, fargegleder fra FINNMARK» med Jane Højlund

Øversjødalen samfunnshus: Faste utstillinger: Skiutstilling og Søren Steen Johnsens malerier

Åpne kirker

Vingelen kirke: Kl. 10.00-16.00

Holøydalen kirke: 23., 25. og 29. juli kl. 11.00-17.00

Tolga kirke: Kl. 10.00-18.00

Hodalen kirke: 22.-29. juli kl. 10.00-18.00

AGRO ØST AS

2540 Tolga • e-post: ingar@agroost.no
amund@agroost.no

LEVERANDØR AV DRIFTSREKVISITA TIL LANDBRUK OG FORBRUKER

Utsalg Snekkerfabrikken,
Tolga!

Ta kontakt på
467 79 501 / 906 54 877

FESTE

landskaps-og
arealplaner
analyser og
prosjektering

pb 33, 2540 Tolga www.feste.no tlf 62 48 03 55

ALT INNEN RØRLEGGING

Nyanlegg - Service og reparasjoner - Bygging av vann- og avløpsanlegg

SJ BAKKEN

2540 Tolga • Tlf. 99 49 62 66 • sj-bakk@online.no

2540 TOLGA
Tlf. 901 26 445
901 27 445

TRANGVIK MASKIN AS

Malmfuru kledning

Kvalitetsleverandør av panel, listverk, impregnert- og konstruksjonst, tretak og malmfuru.

Se www.tela.no for bilder og beskrivelser av våre produkter

Tela Sag & Høvleri
Kvalitet siden 1887

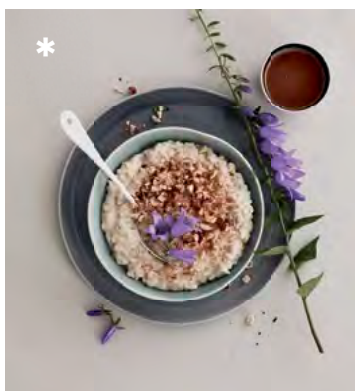
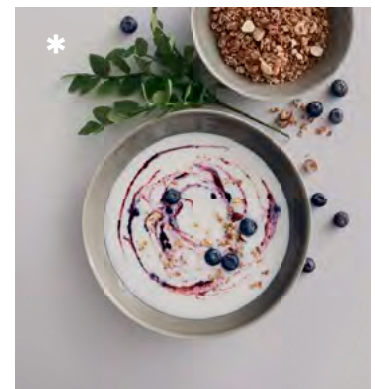
tlf: 62486742
www.tela.no
kontakt@tela.no

Takbord av jernvitrolbehandlet malmfuru

Spesialpanel og lister

Foss Foto: Øyvind Haug

* Smaker bedre med tjukkmjølk.

Velkommen til Olsok i Tolga

Gjennom verdens lengste uke kan du bli med ... på ferden ...
Vi byr på en omfattende meny med smak fra hele verden ...
Vi åpner med konsert i Tolga kirke, så går det slag i slag.
Du kan følge med på hva som skjer i hver bygd fra dag til dag.
Utstillinger, idrettsarrangement og historiske vandringer er med.
Åpne kirker hvor pilegrimen kan kvile på og finne fred ...
Fra den store markedsdagen på Dølmotunet med yrende liv ...
til enklere konsept der det handler om å være kreativ;
Små «vannposter», kaféer, puber ... og baklukesalg i Hodalen.
Det handler uansett om å finne rette malen.

Konsserter og teater spenner over en vid skala;
Fra «Mandarinsaft» og «Rotlaus» til «Om disse steinane tala».
Fra Middelaldersteming i Gata til presentasjon av bok.
Sangkveld, bankfrokost og 150-års-jubileum på COOP.
Fra folkemusikk til Olsokforedrag og musikkurs for unger.
Mange muligheter for å stille både tørste og hunger.
En pilegrim skal samle inntrykk på ferden, se og lære ...
Så lykke til på vandringen folkens, og «klæ dåkk etter være'»!

Hilsen programkomiteén

Are Lysgård Haukø, Kirsti Holøyen, Jens Magne Sønsmør, Per Johan Hartviksen og Gudny Hagen Bakken

frå
VERDEN
på **FERDEN**

Åpningskonsert i Tolga kirke

I år som i fjor åpner vi Olsokuka med konsert i Tolga kirke med lokale aktører fredag 19. juli kl. 19.30.
I ord og toner er temaene knyttet til Olsok på Tolgas slagord: «Finn Verden på Ferden»

Tekst: Gudny Hagen Bakken. Foto: Guri Jortveit / Arbeidets Rett

Svein Gjelten Bakken er musikalsk leder og akkompagnatør. Lars Tingelstad fra Vingelen er vel kjent som solosanger, fra mange olsokrevyer og opptredener sammen med søstrene Kjersti og Rønnaug. Øystein Wangen fra Brydalen er en ettertraktet virtuos på gitar. Marianne Ruud Rehder opprinnelig fra Os, er med sin stemmeprakt vel kjent i regionen. Sindre Hagen fra Tolga, allsidig musiker, alt fra solist i kjerka til danseband. Ivar Riise på euphonium og Jorun Erlien Nyvoll på trompet, begge fra Tolga, korpsmusikere og med lang erfaring som kirkemusikere og solistoppdrag ellers.

Solveig Vingelen og Ola Sagbakken, begge fra Tolga, binder sammen konserten med dikt og velvalgte ord.

Det er tekster knyttet til Olsok, pilegrimer og det å finne verden på ferden. Sivert Tollan Hagen bistår med lydopptakene.

Vi krydrer programmet med avdøde Ove Riises opptak av byggedikteren «Persa», Annar Eggen, med blant annet en unik versjon av «Kammersglaset» der Bjarne Øverland er med på sang og gitar. Så har vi en perle av et opptak gjort av NRK under Lur- og lokkestevne på Langsetra i 1950 med 11 år gamle Jon J. Gjelten som synger «Sø-trall». Hvis Jon hadde vokst opp nær Oslo hadde han med sin klokkerene stemme stått i fremste rekke i «Sølvguttene».

Og som om ikke det er nok. En utflytta toljing har på

sin ferd funnet en dyktig, belgisk folkemusiker, Michel Terlinck, som er innom Tolga og vil bidra på konserten med solonummer på sin vlier, en langeleik.

Konserten er meget publikumsvennlig med solo-innslag, duetter og et bredt musikalsk spekter. Vi avslutter med å synge oss en «...blå, blå salme når dagen svinger hatten til farvel ...» og med den på øret kan du som pilegrimen finne verden på ferden langs Bakkagata, rundt Sagbakksvingen eller rusle nedover Kjerkgjelen. Og dette er bare starten på ferden gjennom Olsokuka. Inngang kr. 250,-. Barn under 16 år gratis. Betalingsmåter: VIPPS eller kontanter.

Dette skjer på Tolga

«Det ligg ei bygd og kvile seg ho kjenne døgga fell
Så still, så fin med utsle'n hår kvar dag det går
mot kveld»

Slik åpner Jon P. Brennmoe sin «Kveldsong åt bygden», men når Olsok-uka kjem vakne bygda te liv dag og natt og det æ mye å finne på ferden..

Fredag 19. juli

- 19.30 Åpning av Olsok i Tolga
Konsert i Tolga kirke
20.00 - 01.30 Krokveld på Malmplassen

Lørdag 20. juli

- 09.00 - 17.00 Markedsdag på Dølmotunet
10.00 - 15.00 «Hangar10» er åpen
15.00 Auksjon på Dølmotunet
18.00 Teater på Snekkarlemmen:
«Om dessa steinane tala»
20.00 Bluesaften med «Øystein & Tony»
på Dølmotunet
21.00 Teater på Snekkarlemmen:
«Om dessa steinane tala»

Søndag 21. juli

- 11.00 - 15.00 TINE Fotballskole på Sætersgård
14.00 - 17.00 Bilutstilling og «Doning og kaffe»
ved Tolga Bensin & Service
15.00 Olsok-foredrag på Malmplassen
Gjestegård ved Heidi Anett
Øvergård Beistad fra Stiklestad
kultursenter
16.00 - 20.00 Biffaften på Malmplassen
Gjestegård
17.00 Ivaregga SKA åpner utstillingen
«SJØ & FJELL, fargeleder fra
FINNMARK» med Jane Højlund
18.00 Teater på Snekkarlemmen:
«Om dessa steinane tala»
19.00 Konsert på Ivaregga SKA med Gro
Kjelleberg Solli
21.00 Teater på Snekkarlemmen:
«Om dessa steinane tala»

Mandag 22. juli

- 11.00 - 15.00 TINE Fotballskole på Sætersgård
12.00 Bingo i Sæterhallen
17.30 Tallsjøen Rundt - start for trimmere
19.00 Tallsjøen Rundt - start aktive og
trim på tid
19.00 - 24.00 Dart-turnering på Malmplassen
Gjestegård
19.30 Konsert med Kalenda Maya på
Snekkarlemmen

finn
VERDEN
på **FERDEN**

Foto: Rotlaus, presserfoto

Krokveld og konsert med Rotlaus

Rotlaus ble etablert i 2015 og har på rekordtid blitt et av landets mest omreisende og ettertraktede liveband. Onsdag 24. juli spiller de på Dølmotunet.

Bandet er fra Ørsta på Sunnmøre. Deres første album «Bygderamp» havnet på topp ti på VG-lista og låten «Byjenta» har mottatt gullplate og platinaplate for salg og streaming. For sitt andre album «På vei» ble bandet nominert i klassene Årets album og Årets gjennombrudd med Gramo-stipend foran Spellemannprisen 2018.

I 2017 utga bandet låten «Rundt neste sving» som mottok både gull og platinautmerkelse. Med stadig flere utsolgte konserter over hele landet, hersker det liten tvil i at Rotlaus virkelig har blitt et band folk virkelig ønsker å få med seg. Foruten et av landets beste liveshow, er Rotlaus kjent for å gi alt på scenen og det å ha en helt spesiell kontakt med publikum. Disse gutta spiller for flere hundretusen mennesker hvert år, men har alltid tid å snakke med publikum etter konsert!

De fleste synger med fra første tone og det er kanskje ikke så rart når bandet har en avspillingsfrekvens du neppe finner hos noen andre norskspråklige band.

Rotlaus tilbringer mye tid sammen og er som en familie å regne. En stor guttegjeng som alltid har det kjekt sammen, noe som vises på scenen.

– Har en det ikke kjekt sjøl, kan en ikke vente publikum heller har det, sier vokalist Bjørn Marius Øyehaug.

Gruppen består av Bjørn Marius Øyehaug (vokal og gitar), Simen M. Rebbestad (gitar og kor), Simen Bjørddal (trommer), Vegard Hansen (trekkspill) og Anders Maristuen (bass).

Hedmark fylkeskommunes kulturkort for ungdom 16-21 år kan benyttes.

Markedsdag og auksjon på Dølmotunet

25 år med markedsdag

Det årlige bruktmarkedet på Dølmotunet er det største mellom Hamar og Trondheim, og har siden 1994 vært en fast del av «Olsok i Tolga». Markedsdagen er et av de faste innslagene, arrangert etter samme lest i hele 25 år. Hit kommer folk fra hele Fjellregionen og fjernere strøk, for å handle, for å treffe kjente, for å spise vafler og rømmegrøt, og for å kose seg! Kun én gang har markedsdagen blitt avlyst. Det var den 22. juli 2011, en dag som er fastbrent i nordmenns minne. Det var i tillegg silende regn, hele dagen. Det har heller ikke skjedd hverken før eller etter 2011.

På bruktmarkedet deltar cirka 50 små og store selgere med et stort vareutvalg av gammelt og halv-gammelt av glass, porselen, frimerker, postkort, tegneserier, blad og bøker, plater, møbler, husgeråd, esker og emballasje, kunst, bilder, samleobjekter med mer.

En av de faste langveisfarende til markedsdagen er Øystein Sunde som har hatt sin faste plass ved låvebrua. Lørdag 20. juli er han tilbake for 24. år på rad.

Parallelt med bruktmarkedet og auksjonen inne på selve gardstunet, blir det også i år ei tradisjonell nærings- og håndverksmesse ute på parkområdet. Messa har hovedvekt på selgere og utstillere fra vår egen region.

Auksjon

Fra klokka 15 vil auksjonarius Ola Rye svinge auksjonsklubba. Om lag 130 gjenstander, et bredt utvalg av verktøy, snekkermaskiner, og en del fine antikviteter skal under Ryes hammer. Den årlige olsokauksjonen er meget viktig for Dølmotunets drift, da inntekter fra denne tilfaller driftsbudsjettet for Dølmotunet. Fullstendig auksjonsliste blir publisert på olsokitolga.no.

Det vil være salg av blant annet grillmat, rømmegrøt og spekemat, samt drikke gjennom hele dagen.

På bruktmarkedet deltar cirka 50 små og store selgere med et stort vareutvalg. Foto: Thorbjørn Liell / Ingrafo

Heidi Anett Øvergård Beistad fra Stiklestad Nasjonale Kultursenter holder årets Olsok-foredrag

OLSOK-FOREDRAGET 2019 – ny tradisjon etter gammelt mønster

Tekst: Arne Bakken. Foto: Stiklestad Nasjonale Kultursenter

Da olsokfestene startet på Tolga i 1913 var Olsok-foredraget det sentrale som folk kom langveis fra for å høre. Der ble samtiden sett og forstått ut fra Olavstradisjonen. Det var ulike foredragsholdere fra nær og fjern, og i 1921 hadde de greid å få tidligere statsminister Otto B. Halvorsen til å holde Olsok-foredraget.

Æres den som æres bør. Sjølve ideen om Olsok-fest med foredrag var det en kvinne som sto bak, Hun bar forresten sjøl helgenkongens navn, nemlig Olava Sæter. Sammen med sin mann, forfatteren Ivar Sæter var de sentrale som vertfolk for Olsok-festene gjennom mange år i Sætersgården. Vi ønsker i år å ta opp igjen tradisjonen om et sentralt og samlende foredrag under Olsok i Tolga for så å la dette bli en årlig tradisjon.

Om landets statsminister ikke kommer, så får vi «stor-fræmund» fra sjølveste Stiklestad Nasjonale Kultursenter av Heidi Anett Øvergård Beistad, som har det faglige ansvar på nasjonens vegne å holde historien om helgenkongen levende og aktuell.

Heidi Anett Øvergård Beistad er fagsjef og førstekonservator ved Stiklestad Nasjonale Kultursenter, og har doktorgrad i middelalderens kirkehistorie. Hun har det overordnede ansvaret for den helårlige museums-virksomheten ved Stiklestad Nasjonale Kultursenter, og i 2018 ble de nominert til årets museum. Få har som henne forutsetningen for å holde et Olsok-foredrag, som bærer sitt navn med rette.

Tittelen på årets Olsok-foredrag er: «Sanctus og symbol i tusen år - Olav og fortellingene om Norge». Heidi Anett Øvergård Beistad sier sjøl dette om hva foredraget vil omhandle:

– Tolga er en av mange steder i Norge med en sterk olsok tradisjon. Denne tradisjonen er uløselig knyttet til Olav den hellige, skikkelsen som i snart tusen år vært et av Norges sterkeste symboler. Generasjon etter generasjon har hentet frem historien om helgenkongen og fortalt den på en måte som ga gjenklang i deres egen samtid. Hva skyldes denne tilsynelatende evige interessen? Hvordan og hvorfor har historien om Olav forblitt interessant og relevant?

Disse spørsmålene vil stå sentralt når vi i foredraget "Sanctus og symbol i tusen år - Olav og fortellingene om Norge" nærmer oss olavshistorien i et tusenårig perspektiv. Hovedinngangen vil være temaet historiebruk, spesielt hvordan fortellingen om Olav har blitt formet av ulike politiske grupperingers ambisjoner for Norges utvikling. Foredraget vil også ha et internasjonalt perspektiv på historiebruk og linjene vil trekkes helt opp til dagens politiske verdensbilde og historiesyn. Målet vil være å sette Tolgas sterke og sammensatte olsoktradisjon inn i en større historisk ramme. Det første Olsok-foredraget i nyere tid holdes på Malmplassen Gjestegård søndag 21. juli. Foredraget er gratis og åpent for alle. Det blir også noen kunstneriske overraskelser.

Dette skjer på Tolga

Tirsdag 23. juli

20.00 - 01.30 Irsk aften på Malmplassen
Gjestegård Anders Lillebo med venner

Onsdag 24. juli

07.30 - 10.00 Sparebankfrkosten utenfor
Tolga-Os Sparebank med feiring av
Tolga Samvirkelags
150-årsjubileum
12.00 - 15.00 Fiskesommer på Stortjønna for
barn og unge opp til 15 år
17.00 Mjølkesyra arrangerer treningsøkt
på kunstgrasbanen ved Tolga skole
18.00 Boklansering med John Arve Riise
på Ivaregga SKA
19.30 Konsert på Ivaregga SKA med
visesanger Jan Engervik
21.00 - 01.00 Kro og fest på Dølmotunet
Konsert med ROTLAUS

Fredag 26. juli

11.00 - 16.00 Downhill-sykling i Hamran
12.00 - 16.00 Barnas Filmdag på Malmplassen
Gjestegård med visning av Kine
Aunes animasjonsfilmer
19.00 Malmplassen Gjestegård viser
glimt fra Olsokrevyen på
storskjerm
21.00 Live musikk med Hagen-band
i Sjarbar

Lørdag 27. juli

08.00 Egebergs minnemarsj
Bjørnsjølia / Sætersgård
12.00 Egebergs minneløp
Bjørnsjølia / Sætersgård
10.00 - 15.00 «Hangar 10» er åpen
16.00 - 20.00 Biffaften på Malmplassen
Gjestegård

Søndag 28. juli

10.30 Tolga historielag arrangerer
historisk vandring i Røsebygda
med Jon Vingelen
14.00 Kafé på Ivaregga SKA med visning
av bilder ved Per Arne Tollefshagen

Mathiasgaarden

Spekeskinka er klar!

Vi tar nå forhåndsbestilling av julemat
Sylte • Ribbe • Medisterpølse • Innmatpølse
Stekeflesk • Koteletter • Nakkekoteletter • Indrefilet

Grisene kan besøkes langs Glomma mot Gammelbrua!
Bestilling jo-ki@online.no • Tlf.: 957 60 282

Mathiasgaarden
Utegående fjellgris fra Tolga

Historisk vandring i Røsebygda

Tekst: Jon Vingelen. Foto: Utlån fra Musea i Nord-Østerdalen

Feststemte folk i landeveien, her i «Gjellom», gjennom Røsebygda. Bak fra venstre Kari Røseplass, 44 år, Stor-Kari Berget, 43 år, Ola Klausen, 19 år, og Peder B. Riise, 16 år

Tolga historielag arrangerer denne vandringa for å gi interesserte et innblikk i bosettinga i denne grenda fra sist på 1600-tallet og fram til i dag. Grenda strekker seg fra Tolje-elva med fossen sørover til Nordfjordbekken, og ble kalt «Røsepladserne» i gamle dager.

Nordfjordbekken

Navnet Nordfjordbekken har nok mange stusset over. Den sannsynlige forklaringa er at her brukte folk fra fjordene og Nordfjord å raste på sine handelsferder til Røros-området. Det er godt kjent at derfra kom det mye varer som korn, salt, tørrfisk og til og med smør. Hester hadde de også med for salg, da det i våre trakter var stort behov for trekkdyr.

Tolga (Tolja) og Hyttelva

Mange har nok også lurt på hva navnet Tolga (Tolja) kommer fra. Bygdenavnet stammer fra elvenavnet Tolga som renner fra Tallsjøen og ut i Glåma. Naturnavnene er vanligvis eldgamle, og det opprinnelige navnet på elvestrekningen kommer, ifølge stedsnavnforskerne, fra det gammelnorske ordet for furu «tallr» eller «tollr». Både den vesle elva og sjøen har nok alltid vært omgitt av furuskog, derav navnet. I dagligtalen har elva senere blitt hetende «Tolja», mens den nederste 250 meter lange fallstrekningen fra fossen ned til Glåma ble benevnt «Hyttelva», noe som har sammenheng med at Røros kobberverk bygde smeltehytte her i 1660-åra.

Den første bosettinga i Røsebygda

Fram til smeltehytta ble etablert, var hele området bekledd av kraftig furuskog, nærmest urskog. Men den nye verksvirksomheten førte til store endringer. Mye folk strømmet til både fra fjern og nær. På sørsida av hytteanlegget, ble det raskt dannet ei ny grend. Navnet har sammenheng med at her var landskapet preget av bratte fjellskrenter, «Hamran» og mye stein ut mot Glåma, kalt «ØLan».

Et typisk industrisamfunn?

Sjøl om terrenget i grenda ikke umiddelbart innbød til lettvinnt gardsdrift, ryddet mange av de første

bosetterne små jordlapper og etablerte gardar med noen få husdyr. Men det var først og fremst nærheten til smelteverket og mulighet til å få arbeid der som gjorde at de klumpet seg sammen i dette trange lendet. «Fast kar i hytta» var en ettertraktet arbeidsplass. Sjøl om den direkte lønna ikke var stor, var den atskillig mer verdifull enn det en dreng eller gardskar kunne vente seg, som kanskje bare arbeidet for kost og losji.

Støttejordbruk

Som nevnt foran prøvde de fleste som slo seg ned, å skaffe seg et lite gardsbruk. Kobbervirksomheten kunne variere fra tid til annen. Markedet for kobber ute i Europa kunne svinge, og det samme kunne malmtilgangen. Derfor var det viktig å ha noe å falle tilbake på i magrere tider. Slik var det i alle bygdene som var knyttet tett opp mot Kobbervirket. Her i Røsebygda lå det i utgangspunktet ikke til rette for noe større jordbruksdrift, men det å ha et par kyr og noen sauer var ei stor sikkerhet for familien.

Andre sysselsettingsmuligheter

Alternativet for hyttearbeiderne i dårlige tider var å hogge kølved og brenne trekøl. Greide de å skaffe seg en hest, kunne de kjøre køl og malm eller transportere andre nødvendighetsvarer for kobbervirket. I virkeligheten var flere personer i distriktet sysselsatt i slike virksomheter enn alle arbeidere i gruver og smeltehytter til sammen. På tross av de mange mulighetene, var det uten tvil det å sikre seg en jobb i selve smeltehytta som var mest ettertraktet.

Enda flere muligheter?

Hvis en går gjennom folketellingene spesielt fra 1801 og 1865, ser en at det også fantes andre sysselsettingsmuligheter i dette typiske kobbervirksamfunnet. I Røsebygda bodde flere skreddere, skomakere og snekkere, samt en dyktig kølfatmaker, men for noen var trolig dette bare ei «attåtnæring». Tjenestepiker og tjenestedrenger var det en del av. På 5-6 bosteder var det nok såpass størrelse på garden at en sønn med familie bodde der og hjalp foreldrene med

drifta. Vi vet også at det i perioder ble tatt ut en god del kalk fra de mange berghamrene i grenda. I gamle dager ble nemlig kalkmørtel brukt i forbindelse med muring. Alt i alt får en inntrykk av at praktisk talt alle husstander tok del i arbeidet for kobbervirksomheten som i lang tid var Norges største industriforetak.

Etter den 200-årige smeltehyttetida

Tolgen smeltehytte ble nedlagt i 1871. Hva skjedde i store trekk da? Ble det vanskelig om arbeid og stor utflytting?? NEI!! Tolgingan tok sjøl tak! «Gubban kjøpte skauen att». Det ga store muligheter for tømmerdrift og sagbruksdrift med foredling. Snekkerfabrikker kom det snart flere av. Eget elektrisitetsverk ble bygd i fossen. Bøndene organiserte seg i landbrukslag og jordbruket ble etter hvert den dominerende næringa. Det hjalp godt at jernbanen kom og ga større muligheter for salg av kjøtt, smør og andre produkter til byen. Flere fikk også arbeid i forbindelse med jernbaneutbygginga.

Folk i Røsebygda, på Tolga ellers og i bygdene rundt omkring hadde i den 200-årige verkstida vært svært avhengig av varer som kobbervirket skaffet utenfra til folk i sin tjeneste. Nå ble det «eksport» av jordbruksvarer, i stedet for den tidligere storeksporten av verdifullt kobber.

I Røsebygda grodde det etter hvert opp villaer, der det tidligere var «stuer». Meieri med innkjøpslag kom på den gamle «Røstved-hauåen», bakeri på «Køl-hauåen», landbruksverksted på «Sté-jordet» og i 1911 et nytt stort meieri ned på «Mo-om» som dessverre ble nedlagt, men som nå er kjøpt opp av storkapitalen, som forhåpentligvis vil skape nye sikre og spennende arbeidsplasser. Folketellinga fra 1865 viser at det bodde 112 mennesker i grenda, fordelt på 14-15 boplasser i den tida. Til sammenlikning bor det 60 personer i Røsebygda i dag.

Bli med på ei 2 timers spennende vandring søndag 28. juli i Olsok-uka!! Oppmøte kl 10.30 nedunder fossen. Inngang kr 5,- til kunstnerisk innslag. Ellers gratis.

«elle melle ranke ...». Ingrid Volla som «Vesle Dorte – død som barn 1909 uskulds kvit». Bak f.v.: Unni Høye, Kristin Skrivervik og Ellen Tysland

Ny teaterbegivenhet med stemmer fra graven

46 år etter premieren på gymnaset på Tynset, settes teaterstykket «Om disse steinane tala» av Ola Jonsmoen, opp igjen med originalbesetning og samme regissør.

Tekst: Ingrid Eide. Foto: Privat

Under Olsok i Tolga skjer det en «scene-reunion» på Snekkarlemmen til Kristin Skrivervik, av elevene i dramagruppa på Tynset Gymnas fra 1973. Fra alle landets himmelretninger, fra Amerika og London samles gamle klassekamerater til ny oppsetting av stykket. Kun én har meldt avbud.

Historien bak denne spesielle oppsettingen er som følger; Norskamerikaneren og regissøren Rolf Norsen kom som relativt nyutdannet lærer til Tynset Gymnas. Han skulle undervise i 8 timer fransk, og én time drama i uka. En dramagruppe ble etablert, og Rolf spurte sin kollega, norsklærer Ola Jonsmoen, om han ikke kunne skrive 12 korte tekster som de kunne dramatisere. Det ble etterhvert 24 slike tekster, nok til en teaterforestilling. 45 ulike liv fra Østerdalen, stemmer fra graven. Dette sa Ola Jonsmoen til Østlendingen om stykket før premieren i 1973:

«Utgangspunktet er ein kyrkjegard i fjellbygda. Menneska vi møter er frå ei tid som ligg oss nær, men som likevel er historie. Dei er fødde etter 1850 og døde før siste verdskrigen. Livet deira kan synast stillestående for oss, som veit om fjernsyn og romferder, byggedød og stress. Men dei opplevde og skakande omveltingar.

Den første jernbanen, utvandringa til Amerika, industrialisering og mekanisering, nedgangstider og arbeidsløye. Bygdene skifta andlet. Nye tider. Betre tider? Det veit ingen, fordi vi aldri kan leve fortida oppatt. Men mennesket synest uforanderleg om ein når djupaste botnen i det. Det både gir frå seg av fullt hjarte og det karrar til seg i blå sjølkjensle. Såleis er lykke og sorg ord for alle tider. Liksom liv og død er det.»

Den unge Norsen kom fra USA med nye måter å tenke scenisk, lys og lyd. Han satte også andre krav til elevene enn det de var vant med. Østlendingen skrev at dette var en teaterbegivenhet, et utradisjonelt stykke og med aktører, som med kyndig instruksjon raget aktørene et hode over det man ventet av amatørskuespillere.

– Jeg krevde noe av deltagerne, og fikk så mye tilbake, forteller Norsen.

– For oss ble dette en opplevelse for livet, forteller Kristin Skrivervik, som nå er den nye forestillingens produsent og vertskap for Snekkarlemmen. For Ingrid Volla fra Alvdal, som valgte et yrkesliv som profesjonell skuespiller, fortelles det at opplevelsene ble en sterk inspirasjon til hennes senere yrkesvalg.

Forestillingen ble en suksess. Det ble turné til Vingelen og Tyllidalen, Oslo og legendariske Club 7. Ikke ukjente Arnljot Eggen skrev en meget positiv anmeldelse fra denne forestillingen i Aftenposten. Året etter, i 1974, ble tekstene gitt ut i bokform.

Med bakgrunn i forestillingen og suksessen rundt denne, ble det opprettet en stilling som kor- og teaterinstruktør i Nord-Østerdal der Rolf Norsen ble ansatt. Senere ble han leder i Teater Innlandet.

På senvinteren i år fant Kristin Skrivervik boka fra 1974 fram igjen, og mimret om opplevelsene da stykket ble satt opp første gang.

– Tekstene er sterke og tidløse. Og jeg har en låve med store muligheter, tenkte hun.

En telefonsamtale til Rolf Norsen satte i gang det som nå blir en ny teaterbegivenhet i Nord-Østerdal, 46 år etter siste forestilling, med teatergruppa fra Tynset Gymnas. Lys og lyd styres av noe yngre aktører; elever fra Tolga Kulturskole, som er samarbeidspartner til oppsettingen. Stykket settes opp med to forestillinger, klokka 18 og 21, lørdag 20. juli og søndag 21. juli.

Variert olsokuke på Ivaregga

Vertinna Rønnaug Storrusten byr på mangfoldige aktiviteter i fjøset under årets Olsokuke; fargegleder fra Finnmark, lokalt bokslipp, gamle fotosamlinger, utdeling av Egil Storbekkens musikkpris, og sang og kveing av nasjonal klasse er noe av dette.

«SJØ & FJELL» - fargegleder fra Finnmark

Jane Højlund, opprinnelig dansk keramiker, arbeidet som avløser i Nord-Østerdal. Det er ikke tilfeldig at utstillinga er på Tolga. Fra Tolga flyttet hun enda lenger nord, og har i snart 40 år bodd i Finnmark, hvor ekstremvær og natur er til stor inspirasjon i hennes arbeider. I fjor var hun utstiller på Dølmotunet med sine ullmolter.

Utstillinga på Ivaregga er også av naturmaterialer. Keramikk-produksjonen har Jane slutta med, men hendene kan brukes til annet enn leire, mener Jane, som nå lager produkter i myke materialer som ull. Hun liker å lage alt fra grunnen av. Urte dyrking og planter er et annet interessefelt.

Jane kommer til å være til stede når utstillinga er åpen, og ser fram til oppholdet på Tolga i sommer.

Konsert med Gro Kjelleberg Solli

Folkemusikeren fra Angvik på Nordmøre, gjorde osing av seg i 2003. Nå jobber hun som frilans folkemusiker i tillegg til en deltidsstilling som musikkpedagog ved Os kulturskole.

Gro er utdanna folkemusiker og musikkpedagog, blant annet ved Norges Musikkhøgskole. Nestorer innen norsk folkemusikk, som Sondre Bratland og Kirsten Bråten Berg, har vært hennes mentorer og sanglærer. I 2004 og 2012 vant hun vokal klasse A under Landskappleiken.

I 2019 ga hun ut sin første plate, som også inneholdt noen egenkomponerte låter. «Stien eg fann» har stoff hentet fra Nordmøre, Romsdal, Os og Røros. Aftenposten ga den glimrende kritikker og plasserer den blant de 10 beste folkemusikkplatene i 2018.

Konsert med Jan Engervik

Visesangeren fra «det blide Sørland» med høy himmel og blått hav, trives også godt i fjellet. I tillegg til å ha et stort repertoar av sørlandsviser, er Jan Engervik kjent som en fremragende tolker av Evert Taubes viser.

Nå kommer han igjen til Olsok, Tolga og Ivaregga. Første gang var under Olsok i 2016, og vertinna på Ivaregga er veldig glad for å igjen å få besøk av den gitarspillende og syngende sørlendingen.

Nordøsterdalsmuseet presenterer fotoskatt

I 2009 fikk Nord-Østerdalsmuseet ei gave fra fotograf Jens O. Hagen fra Drevsjø. Gava er bilder, negativer og fotoutstyr etter far til Jens, Olav som var fra Tolga.

Tidligere konservator og leder ved museet, Per Hvamstad mener samlinga er unik og svært interessant, fordi den dokumenterer miljøet i Nord-Amerika med mange bilder av utvandra nordøsterdøler.

Olav Hagen reiste til Amerika i 1916 for å arbeide på onkelens farm i Nord-Dakota. Han var 15 år, nettopp konfirmert og kunne ikke engelsk, men på turen over Atlanteren lærte han de første engelske orda. Olav ble i Amerika i tre år, og arbeidet blant annet som skogsarbeider og dreng. På sommerstid var månedslønna seks dollar, om vinteren fire. Ei månedslønn ble brukt til å kjøpe et fotografiapparat, som han hadde livet ut. Etter at han kom tilbake til Tolga fortsatte han å ta bilder.

Per Arne Tollefshagen fra Vingelen har ansvaret for fotosamlinga hos Musea i Nord-Østerdal. Både bildene fra Amerika og Tolga ønsker han mer opplysninger om. Mange av personene på bildene vet man navnene på, men slett ikke alle. Søndag 28. juli inviterer han vidt og bredt til en fotodag på Ivaregga. Og kanskje får Per Arne flere navn på papiret etter denne dagen.

Folkemusikeren og musikkpedagog Gro Kjelleberg Solli ga ut sin første solo plate «Stien eg fann» i januar i år.

Folketog forbi Snekkargarden i Gata. Bildet er fra Olav Hagens fotoarkiv, som vises på Ivaregga under Olsok

«Den gamle Jensjogarden i Tolgens Store Gade»

Boka «Den gamle Jensjogarden i Tolgens Store Gade, gardshistorie 1670–1928» er ei meget detaljert og svært omfattende beskrivelse og dokumentasjon av Jensjor- Riisenes slektsgard, og tar for seg gardens opprinnelse og utvikling gjennom mer enn 250 år. John Arve Riise har skrevet gardshistoria til den gamle Jensjogarden i Tolga. Jensjo-garden er plassen der far til John Arve vokste opp, sammen 10 med søsken. John Arve er pensjonist nå, og lidenskapelig opptatt av slekthistorie og historie generelt. Han har tidligere gitt ut «Gullkorn 1» og «Gullkorn 2» med lokale humorhistorier.

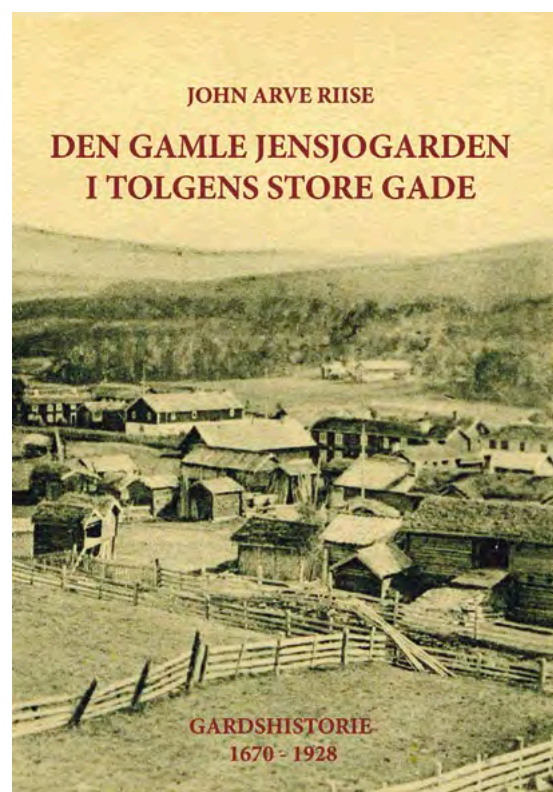
Boklanseringen finner sted på Ivaregga onsdag 24. juli. Boka omhandler gardshistoria til den gamle Jensjogarden mens den lå i Gata. Gardens eksakte etableringsår er i likhet med de andre eldste gardene i Gata ikke kjent, men utvilsomt vart den rydda og anlagt i den tida da Smeltehytta starta opp sin virksomhet. Derfor er 1670 satt som etableringsår.

Boka beskriver i detalj hvordan den gamle Jensjogarden engang så ut og gardstunets oppbygging er basert på hvordan det var midt på 1800-tallet, og omlag 100 år bakover i tid. Den beskriver alle husa og hvordan våningshuset så ut innvendig. Dette er unik og ukjent kunnskap, og noe tilsvarende er ikke kjent for andre gardar i Gata eller i bygda forøvrig. I forbindelse med den slekthistoriske beskrivelsa av folket i Jensjogarden, er det foretatt betydelige korreksjoner

av det som tidligere er beskrevet i bygdebøkene. Boka tar også for seg Riise-folkets opprinnelse, med nærmere forklaring og bevis teori angående dette.

Alle eierne og brukerne i ni generasjoner med hustruer og barn er tatt med, samt detaljerte opplysninger og historier om enkelte i de yngre generasjonene. Boka tar også for seg gardens fire setrer i Ola, Klettan, Hørddalen og Milskiftet. Riise har med en detaljert beskrivelse hvordan arbeidet i mark- og engslåtter engang foregikk. Jon Jonsen Riises erindringer fra hans barndom og oppveksttid i Gata i 1920-åra er med. Det er også fortellinger om den dramatiske natta til 21. desember 1718, da den svenske generalløytnanten Reinholdt Johan De la Barre og 30 finske dragoner slo leir i Jensjogarden. De militærhistoriske forholda i denne tidsperioden og den ulike tidsregninga i Norden, beskrives også. I 1697 skjedde det som trolig er av de aller største private eiendomshandler som noen sinne er gjort i Toljebygda; det store oppkjøpet av Tolgensgård. Dette beskrives i den 160-siders boka som er rikt illustrert med gamle fotografier, postkort, kart og tegninger, foruten sitater med forfatterens merknader, forklaringer og kommentarer.

John Arve er alt i gang med prosessen med neste bok, og kommer du på boklanseringa får du sikkert vite hva den kommer til å handle om.

Bokslipp 24. juli: 160 siders tolgehistorie ført i pennen av lokalhistoriker John Arve Riise presenteres på Ivaregga

Egil Storbekkens Musikkpris til Tom Willy Rustad

Egil Storbekkens Musikkpris deles i år ut for 14. gang, og årets prisvinner er Tom Willy Rustad. Prisen vil bli utdelt på Ivaeregga Ska på Tolga søndag 21. juli kl. 18, som del av arrangementet Olsok i Tolga.

Tom Willy Rustad (53) er en av våre aller fremste og mest allsidige folkemusikkutøvere. Opprinnelig fra Sør-Odal, men har i en årrekke bodd i Sør-Fron. Om prisvinneren sier juryen følgende:

Han behersker en rekke ulike instrumenter på et svært høyt nivå og spiller både munnharpe, seljefløyte, torader, cister, gitar og kontrabass. Etter endt utdanning ved Norges musikkhøgskole med klassisk gitar som hovedinstrument og hovedfag i folkemusikk med slåttespill på torader som emne. Her var han også mellom 2002 og 2009 leder for folkemusikkavdelingen. I 2000 ble også leder for folkemusikklinja ved Vinstra vidaregåande skule, en stilling han fortsatt innehar. I tillegg har Tom Willy Rustad siden 2017 vært leder for Folkemusikkarkivet Sør- og Midt-Gudbrandsdalen.

Rustad er en høy skattet pedagog, både nasjonalt og internasjonalt. Han har gjennom sin pedagogiske virksomhet sørget for å lære opp en hel generasjon med unge norske folkemusikere. Han har gitt ut lærebøker i toraderspill. Disse er basert på egenutviklete og nyskapende metoder, og er i dag standardverk innen opplæring på torader her i landet. Han står også bak en rekke solokomposisjoner for torader og musikk for flere forskjellige besetninger og innenfor ulike musikkjangre.

Som musiker har Tom Willy Rustad gjort mange konserter i inn og utland. En svært viktig del av virksomheten hans som musiker er knyttet til den populære folkemusikkgruppen Kvarts, som i fjor feiret 20-årsjubileum. Gruppen har foruten en lang rekke konserter og turneer, gitt ut ni plater, vunnet to spellemannpriser og fått flere bestillingsverk.

Juryen vil spesielt trekke fram prisvinnerens store musikalske allsidighet, noe som er helt i Egil Storbekkens ånd. I tillegg er han en viktig ambassadør for de eldre folkemusikkinstrumentene gjennom sitt fremragende spill, spesielt på munnharpe og seljefløyte.

Juryen, som er satt sammen av representanter for Norsk Lur- og Bukkehornlag, NOPA og familien Storbekken, har bestått av følgende medlemmer: Leder Bjørn Aksdal, Eilif Gundersen, Hans Fredrik Jacobsen, Sigrid Moldestad og Eli Storbekken.

Fakta

Egil Storbekkens Musikkpris for fremme av interessen for norsk folkemusikk, er en nasjonal hedersbevisning og kan gis til kandidater fra hele landet. Prisen er opprettet til ære for musikeren, komponisten og kulturbæreren Egil Storbekken. Den ble utformet i 2006 og er nå et samarbeid mellom NOPA, Norsk Lur- og Bukkehornlag, Tolga kommune og familien Storbekken. Prisen er på 25.000 kroner, samt et kunstverk.

Årets vinner av Egil Storbekkens musikkpris Tom Willy Rustad er en meget allsidig musiker og viktig ambassadør for de eldre folkemusikkinstrumentene. Foto: Privat

Spennende utstillingssommer i Galleri TØYsentralen

Sommerens utstilling på TØYsentralen er et sam-arbeidsprosjekt mellom en av landets ledende samtidskomponister Marcus Paus og maleren Roar Kjærnstad. Begge bruker nordøsterdalsnaturen og landskapet som inspirasjon både i sin komposisjon av musikk og malerkunst.

Roar Kjærnstad er fra Stange og er vel bevandret i landskapet i Nord-Østerdal og føler seg hjemme her. Med hytte i Vingelen, er det mange av hans arbeider som er påvirket av hans opplevelser her. Kjærnstad er maler i en klassisk figurativ tradisjon med vekt på håndverket. Han og jobber også i ulike medium som tegning, litografi og tresnitt.

Mange benyttet sjansen til å se hvordan både Kjærnstad og Paus arbeider da gallerieier Helga Storbekken arrangere et «forspill» til sommer-utstillinga i mai. Med utgangspunkt i Ola Jonsmoens siste diktsamling skulle det males og komponeres på direkten. Jonsmoen selv var tilstede og deklamerte fra samlingen «Det står til liv». Marcus Paus «stuntkomponerte» sonater for klarinett, og klarinettisten Agnes B Langøien fra Os fremførte kom-posisjonene med kun noen minutters øving på forhånd. Både tårer og godord satt løst hos en meget imponert komponist. Langøien er forøvrig av Os kommune nominert til årets Drømmestipend.

Skisser av landskap, musikk og poesi har vært et viktig utgangspunkt for arbeidet og forberedelsene fram mot sommerutstillingen i Galleri TØYsentralen, som åpner 5. juli.

Kunstnerne ser frem til å komme til Tolga og TØYsentralen igjen. Roar Kjærnstad viser en serie malerier og tresnitt med utgangspunkt i poesi, landskap og spesifikke steder i Nord-Østerdal.

6. juli urfremføres komposisjoner av Marcus Paus, også det i TØYsentralen. Paus har samarbeidet med forfatter Ola Jonsmoen og tonesatt hans tekster. Den pensjonerte tenoren ved den Norske Opera, Knut Stiklestad, deltar også, foruten Agnes B. Langøien, som selvsagt igjen er med på klarinett. Sommertstillingen åpnes av en av ordfører kandidatene ved høstens valg, Bjørnar Tollan Jordet. Utstillingsperioden er 5. - 28. juli.

Stor stemning under auksjonen i TØYsentralen i mai i år der Roar Kjærnstads stuntmaleri ble auksjonert bort av Einar Graven. Nå kommer Roar Kjærnstad og Marcus Paus (med hatt i bildet) tilbake når sommerutstillingen åpner i TØYsentralen 5. juli. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Tolga samvirkelag feirer 150 år

En av kooperasjonens pionerer, Tolga Samvirkelag, eller Coop Tolga, feirer i år sitt 150 årsjubileum. Tolga samvirkelag ble, som den andre forbruksforeningen i landet, startet i 1869.

Tekst: Ingrid Eide / Ingrafo

– Vi slår oss sammen med Tolga Os Sparebank og lager en laang frokost, med langbord fra banken til Coop. Resultatet av det er en dobling av honoraret til janitsjaren som «teknisk arrangør», forteller daglig leder i Coop Extra på Tynset, Odd Tronvoll. Dette skjer på den årlige bankfrokostdagen onsdag 24. juli.

Litt historikk; En av de bakenforliggende årsaker til etableringen av Tolga forbruksforening var at man sto overfor nedleggelse av Rørs Kobberværks smelthytte på Tolga. Man ønsket å bli, som Iver Eidet skriver i 100-årsberetningen, fri og uavhengig fra da regler om handel som kobberværket gjennom sitt privilegium hadde satt.

I de fleste land har samvirkelagene som oppsto på 1800-tallet kollapset totalt eller mistet fotfestet. Norge er et av de få landene hvor ordningen fortsatt lever i beste velgående.

Nummer to i landet

Mannen bak ideen om å starte en egen forbruksforening på Tolga var smelthyttes siste skriver, Hans Aas. Han var en foregangsman av de sjeldne, og fulgte med i tiden. I Storbritannia, samvirkets vugge, var sammenslutning av forbrukere allerede en realitet. I Arna ved Bergen var det også startet et handelslag. Tolga Forbruksforening som navnet var i starten, en god nummer to!

I april 1869 gjorde hytteskriver Aas kjent ved kirkebakkelesning i Tolga og Vingelen at bøndene måtte komme sammen for å danne et handelslag. Dette skjedde bare et tiår etter at bønder Tolga og Os hadde gått sammen om å starte Nord-Europas første andelsmeieri i Rausjødalen. Dette viser at samvirketanken, samarbeid og dugnad sto sterkt blant bønder og folk i Tolga og bygdene rundt.

Det ble håndplukket et styre på 9 medlemmer. 108 frammøtte bønder tegnet seg for aksjer fra 1 til 5 spesidaler à 4 kroner. Styret skaffet midler til en innkjøpstur til Trondheim og satte sammen en «handleliste», som inneholdt varer som bygg, rug, risengryn, kaffe, kandis og et par kasser med skråbakk.

Utsalgssteder

Det første utsalgsstedet ble et stabbur på gården Stenan, med eier Jens J. Riise som bestyrer. Åpningstid

i starten var hver mandag, men det ble også pålagt bestyrer å betjene salget utenom åpningstid hvis noen forlangte det. Utstyr til inventar og drift som veker og mål fantes ikke, og medlemmer ble anmodet å låne ut, hvis noen hadde. Det ble fortalt at Riise selv gikk fjellveien over til Budalen og videre til Trondheim for å gjøre innkjøp.

Vingelsingene syntes det var tungvint å dra til Tolga for å handle. Allerede i 1875 ble forbruksforeningen delt, og det ble opprettet eget utsalgsted i Vingelen.

På denne tida pågikk bygging av Rørsbanen, hvilken hadde stor betydning for omsetningen til forbruksforeningen. Ifølge Iver Eide finnes det ingen opplysninger om hvor lenge utsalgsstedet var på Stenan, men lokale kilder mener «Skrivargården» (senere Stengelgården) i gata ble nytt forretningssted fra ca. 1882. Kjøpesummen var 900 kroner.

I 1926 flyttet Tolga samvirkelag inn i nybygget i Brugata. Først på 1960-tallet ble dette utvidet.

Fra 1930 var det også et lokalt utsalg på gården Rye i Hodalen. På 1960-tallet vurderte styret å utvide utsalgsstedet i Hodalen, som sist ble drevet av Johanna og Sverre Rye. Men på grunn av den korte avstanden til Tolga ble det stilt spørsmålsteget ved lønnsomheten i denne utbyggingen. Ideen ble senere skrinlagt.

I 1968 fikk samvirkelagene en felles profil med den velkjente oransje S'en. Fram til 1950 var det ved lov forbudt for personer å eie mer enn en butikk. Dermed hadde ingen store matvarekjeder hatt reelle muligheter til å etablere seg før det, og Samvirkelagene opplevde ingen stor konkurranse fra private dagligvarehandlere før utover på 1980- og 1990-tallet. Da kom to matglade herrer på banen med lavpriskjedene Rema og Rimi.

Trøblete jubileumsfest

3. november 1969 ble det holdt en stor 100-årsfest i Vidarheim. Styreformann i jubileumsåret var Odd Eggen, som husker denne kvelden godt. Det var dekket til 300 gjester, mange spesielt innbudte. I et forrykende uvær uteble 70 gjester, som ikke nådde fram. Bakeribilen fra Os, som skulle frakte 15 bløtkaker til Tolga, kjørte av veien og rett i en telefonstolpe. «I tumultene ble det en eneste stor bløtkake av lasten», kunne avisa Østerdølen berette. Bakeriet rakk å lage 15 nye kaker, mens de 15 første ble spadd ut av bilen.

Tolga Samvirkelag fusjonerte med Oppdal Samvirkelag 1. januar 1993. Nytt navn på butikken ble Tolga Minipris. Butikken ble omprofilert til Prix i 1994, med gjenåpning og feiring av 125-årsjubileum 25. august 1994. I 1995 ble butikklokale i kommunehuset solgt til Tolga kommune og butikken ble flyttet til Tolga Handelssenter med stor gjenåpning av Prix Tolga 23. november 1995. Butikkarealet ytterligere utvidet med nye 100 m² i 1997.

I 1998 ble Vingelen Forbruksforening en del av Coop Oppdal. Coop på Tolga ble i 2012 kåret til beste Coop Marked butikk i landet av de med omsetning over 12 millioner kroner.

I 2017 kjøpte Coop Oppdal Tolga Handelssenter av NØK. Etter en stor ombygging ble den nye butikken åpnet med fanfarer, kakespising og taler 8. november 2018.

Det første utsalgsstedet til Tolga Forbruksforening i årene 1869 til ca. 1882 var stabburet på gården Stenan. Foto: Privat

Styret og betjening i Tolgen Forbruksforening foran «Kooperativen» i Brugata anno 1930. F.v. bestyrer Nils Vangsgraven, som var bestyrer fra 1926-1963, Pauline Vangsgraven, Jon Sagbakken og Øyvind Erlien. Bakerst f.v. Amund Erlien, Johan Steen og Ola Rye. Foto: Olav Hagen utlånt fra Musea i Nord-Østerdalen

Betjeningen anno 2019. F.v. Alisa Horozovic, Liv Elin Ytterhaug, Ingrid Aas, og Eva Storruste. Foto: Ingrid Eide

Ordfører Ragnhild Aashaug taler ved nyåpningen 8. november 2018. Foto: Privat

COOP PÅ TOLGA OG I VINGELEN FEIRER

STIFTET 1869

150 ÅR

VI JUBILERER I OLSOK-UKA
PÅ TOLGA

Onsdag 24/7 2019 slår vi oss sammen med
Tolga-Os Sparebank og inviterer til stor

TOLGA
OS SPARE
BANK

FROKOST

ved banken kl. 07.30 - 10.00

coop
Oppdal

JUBILEUMSTILBUD 24. JULI TIL 27. JULI

coop
prix

1869

150 ÅR

2019

coop
marked

Prixen på Tolga og Bua i Vingelen jubilerer

13

Anders Lillebo og co vil skape irske pubtilstander på Malmplassen under Oslok i Tolga

Irsk på Malmplassen

Anders Lillebo fra Drevsjø elsker irsk musikk og er blitt en banebrytende tradisjonsmusiker. 23. juli kommer han for første gang til Tolga og Malmplassen.

Tekst: Ingrid Eide. Foto: Pressefoto

– Da håper jeg det blir skikkelig irsk pubsteming, sier Anders, som sammen med felespilleren Erik Svendsen og engelske James Taylor på gitar byr på god gammeldags irsk folkemusikk.

Anders skulle egentlig bli jazzmusiker etter flere år med musikkstudier. Slik skulle det ikke gå. Et besøk på en musikkfestival i Irland endret alt. Anders forelsket seg helt, både i den grønne øya i vest, og ikke minst i den keltiske musikktradisjonen. Han kjøpte seg et trekkspill og begynte å utforske denne musikksjangeren. Han flyttet også til Galway, selve tradisjonsmusikkhovedstaden i Irland. I de to åra han

bodde der fikk han muligheten til å studere og spille med flere av øyas topp tradisjonelle musikere.

I 2017 utgav han debutalbumet Avgang, innspilt i Irland i samarbeid med den anerkjente produsenten Jack Talty. Albumet fikk gunstige anmeldelser fra flere respekterte folkemusikkpublikasjoner i Irland og førte til omfattende turné i både Norge og Sverige.

Hans andre album «Homecoming» kom i februar 2019. Denne ble innspilt på gården der han vokste opp med en gruppe musikere fra Norge, England og Irland. Lokalt kjenner kanskje mange Anders Lillebo fra «den irske helga» i Sømådalen.

Regnskapskjeden Vekstra består av autoriserte regnskapskontorer som har erfaring og kompetanse innen et bredt spekter av kunder og bransjer.

Våre tjenester:

- Regnskap og årsoppgjør
- Rapportering og analyser
- Fakturering og betalingsoppfølging
- Lønn og reiseregning
- Budsjettering
- Forretningsførsel
- Rådgivning

Spesielt for landbruk:

- Totaløkonomi
- Driftsregnskap og driftsanalyser
- Driftsplaner
- Samdrift
- Verdssetting
- Eierskifte
- Taksering av landbrukseiendommer

Vekstra Nord-Øst SA har kontorer på følgende steder: Alvdal, Follidal, Tolga, Vingelen og Tynset.

Landbrukets Hus • 2500 Tynset • Telefon: 62 79 06 00
Telefaks: 62 47 14 21 • E-post: nord-ost@vekstra.no

Vekstra
Nord-Øst SA

Fotballskole

Tine Fotballskole har blitt et populært arrangement for barn og unge under olsokuka. I år arrangeres den for åttende gang, søndag 21. juli og mandag 22. juli kl. 11-15 begge dager. Målgruppa er gutter og jenter født i 2005-2013. Instruktører er Tolga-Vingelen Fotballklubbs egne seniorspillere. Arrangementet foregår på Sætergård på Tolga, men med forbehold på grunn av dårlige baneforhold kan det bli flyttet til Morabben i Vingelen. Man må selv ta med fotball, fotballsko, leggskinner og eventuelt keeperhansker.

For deltageravgiften på kr. 350 får du også t-skjorte, Tine-sekk, skolemjøl med kakao, frukt og pølse med brød. Mandag får alle får pølser. Søndag må alle ha med niste selv! Begge dager serveres frukt. Det vil for øvrig være åpen kiosk begge dager.

Send påmelding på SMS til Terje Røe 915 10 813 eller Torstein Storhaug 984 77 562 med navn og fødselsår innen innen 15.juli. Det er satt tak på 100 deltagere, det er det antallet det er bestilt utstyr, mat og premier til.

VI ER HER FOR DEG
Nær og lokal strøm i over 70 år

Kontakt oss på 62 70 07 00 for et godt tilbud

H-10 og NØFMF

Hva skjuler seg EGENTLIG bak disse bokstavene og den litt beskjedne brakka av et lokale, som nærmest glir i ett med returpunktet til Fias på Tolga?

Svaret er en skatt av et museum! Et museum for spesielt interesserte kanskje, men dog et museum av nasjonal og internasjonal betydning.

Nord-Østerdal Fly- og Militærhistorisk Forening, forkortet NØFMF, ble stiftet i 2003 av noen entusiaster som så verdien av å ta vare på lokal fly- og militærhistorie. Primærområdet skulle være Fjellregionen, Østerdalen og grenseområdene til Sverige. Etter hvert har nok områdebegrepet blitt utvidet, mest på grunn av gjenstander og annet, som er donert til samlingen fra andre steder i landet.

Samlingen har fått det enkle navnet H-10, forkortelsen for Hangar 10. Den inneholder i dag et sted mellom 1000 og 1500 gjenstander med smått og stort. Tilsvarende konsept finnes ikke i Norge.

Samlingen inneholder en rekke sjeldenheter. Det kan nevnes verdens eneste rester etter et tyskbygget fly av typen Junkers W-34 og bakparten av den siste maskinen som Luftwaffe mistet i tjeneste i Norge, et annet tyskbygget fly, JU 88D 1. I løpet av våren er det også montert flere utstillingsreoler. De aller fleste gjenstandene er nå tekset med oppdatert informasjon.

Den store internasjonale militærøvelsen høsten 2018, Trident Juncture, som denne regionen ble sterkt berørt av, har fått sin bildevegg. Bilder og informasjonsmateriale for øvrig er organisert i egne album.

Samlingen er etter avtale åpent «året rundt» i tillegg til flere annonserte dager. Ring gjerne foreningen på 91516757 for mer informasjon. Under Olsok i Tolga er H-10 åpent på markedsdagen lørdag 20. juli kl. 10.00-15.00 og lørdag 27. juli kl. 12.00-14.00.

Sykkelrittet Tallsjøen Rundt

Skigruppa i Tolga IL inviterer aktive og trimmere til sykkelløpet «Tallsjøen Rundt» mandag 22. juli. Løypa har start og mål ved kommunehuset i Tolga sentrum. Som tidligere går løypa hovedsakelig på grusveier rundt naturskjønne Tallsjøen. Én runde er ca. 13 km.

Sykkelrittet passer godt for familier og andre glade syklistene! Husk hjelm! Det er påbudt for både trimmere og aktive. Påmelding kan skje ved start eller på epost til pamelding@tolgaski.no.

Det er uttrekkspremier blant alle startende. Mer informasjon er å finne på hjemmesiden tolgaski.no eller facebook.com/tolgaski.skigruppa.

Trimmere kan starte fra kl. 17.30. Aktive og trim på tid starter kl. 19.00. Velkommen til en flott turopplevelse!

Middelaldermusikk og vertshusstemning på Snekkarlemmen

For tredje år på rad vil Tone Hulbækmo og Hans Fredrik Jacobsen ha konsert på Snekkarlemmen. I år med middelaldergruppa Kalenda Maya.

Tekst: Ingrid Eide. Foto: Kalenda Maya pressefoto

– Vi er blitt glad i Snekkarlemmen, det er et veldig spesielt lokale å holde konsert i, forteller Tone.

Her vil man komme inn i det som Tone kaller en annen lydverden med instrumenter som fiddler, kalt oldefaren til fela, mandora, lutter, håndsymbaler, psalter (et strykeinstrument) og ikke minst dreielira. En klang av middelalder. Mange av instrumentene er bygd av Sverre Jensen etter gamle manuskripter og steinskulpturer fra middelalderen. Vi er mange som kjenner Kalenda Mayas middelalderske kirkemusikk. På Snekkarlemmens middelalderpub byr de på et helt annet materiale.

– Vi ønsker å spise noe av repertoaret inn mot pilegrimstradisjonen og olsokfeiringen, forteller Tone.

– Utvalget vil derfor omfatte alt fra pilgrimsanger som pilgrimer på vei til Nidaros sang på sin vandring, til mer humoristiske ballader, middelalderske legende- og drikkeviser og studentviser med ganske så vågede tekster.

Kalenda Maya ble etablert i første halvdel av 1980-tallet. De ga ut sin første CD i 1985 og ble belønnet med en Spellemannspris. Senere har de gitt ut to kritiker-roste CD-er.

I dag har de et arkiv med rundt 400 middelalder-tekster. Konserten på Tolga er den første i som-

Kalenda Maya består av Tone Hulbækmo, sang, harpe, lyre og tromme, Anne Hytta, fiddler, Hans Fredrik Jacobsen, fløyter, sekkepipe og lutt, Sverre Jensen, psalter, dreielire, mandora, langhalslutt og langeleik, og Tomas Nilsson, rytmeinstrumenter

merens turné, som blant annet går til Våler og kammermusikkfestival på Koster.

Både før og etter konserten er det mulighet for å føle på vertshusstemningen og smake på mjød etter god gammeldags oppskrift.

Arbeid, muligheter og tru på framtida!

Benytt deg av våre varer og tjenester!

Vask og rens på vårt moderne vaskeri og renseri på Tolga

Mottak: TOS ASVO Os og Tolga og Lille Effekten på Tynset

Salg av furu og bjørkeved fra vår avdeling på Os

Pakking og diverse delproduksjon for lokale bedrifter

Kontakt oss på 62 49 46 20 eller kom innom en av våre avdelinger

www.tosasvo.no post@tosasvo.no

Vingelsdagen tirsdag 23. juli

Kl 11.00 Skoletime i Gammelskola (ved kirka)

Kl 14.30 "Ut sa bonden, skauen æ vår"

Lørdag 27. juli:

Kl. 11.00 Vandring i Vingelsgården.

På Persjordet hvor den katolske kirka sto, forteller Knut hva han fant da han bygde nytt fjøs.

Tablå ved Olaskjølla.

Kl. 14.30: "Ut sa bonden, skauen æ vår"

Historisk tablå -

«Ut sa bonden, skauen æ vår»

Lørdag	20.	juli	kl	14.30
Søndag	21.	juli	kl	14.30
Tirsdag	23.	juli	kl	14.30
Lørdag	27.	juli	kl	14.30
Søndag	28.	juli	kl	14.30

Åpent daglig
11.00 - 16.00

Når du trenger ELEKTRIKER

Våre elektrikere har bred kompetanse og dekker alle tjenester du har behov for i en privat installasjon.

Vi utfører alt fra å montere stikkontakter, datapunkt og skifte sikringsskap, til å installere energieffektive og avanserte styringssystemer for styring av lys og varme.

**Vår kompetanse
– din sikkerhet.**

ELTRON
– et selskap i VINTERVOLL-GRUPPEN

Tlf: 62 48 23 00
www.eltron.no
[firmapost\(a\)eltron.no](mailto:firmapost(a)eltron.no)

915 69 518 2540 Tolga

Nybygg Restaurering Isolering Etterisolering

Fiskesommer på Stortjønna

Tolga Jeger- og Fiskeforening (TJFF) arrangerer også i år den årlige fiskedagen for barn og ungdom opp til 15 år. Det skjer onsdag 24. juli på Stortjønna i Knappåsen. Tolga JFF stiller med fiskestenger og fiskeutstyr til de som ønsker å låne det.

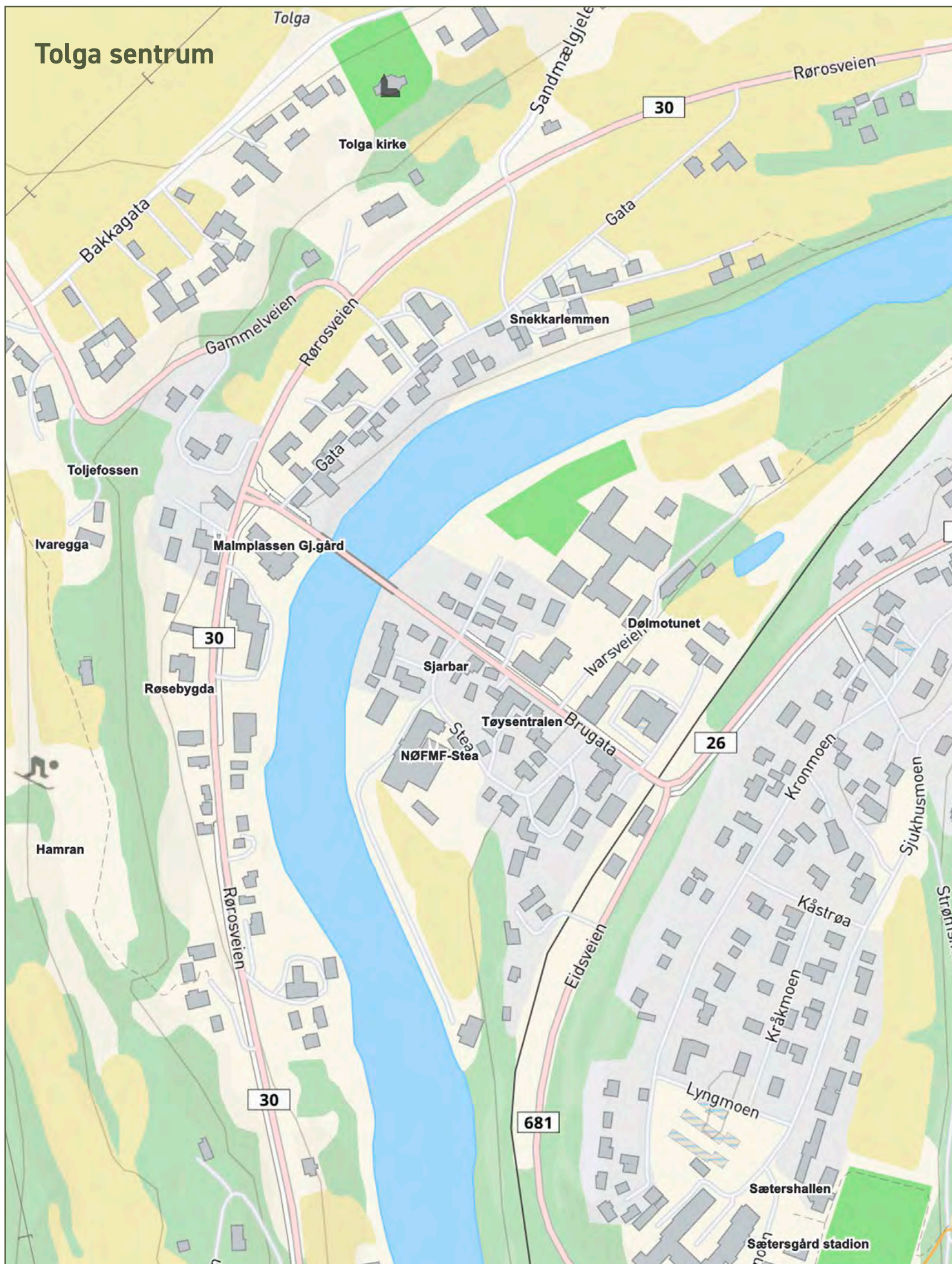
– Vi har 3 båter, så alle som vil i båt skal få en tur, lover Hans Ola Jordet i Tolga JFF, og stiller med redningsvester til små og store.

Oppmøte er ved gapahuken der det etterhvert serveres grillpølser, saft og kaffe. Om fiske blir bra, lover Jordet at det blir demonstrasjon av grilling av ørret på bål. Alle deltagere får en speiderkniv eller fiskeutstyr i gave. Jordet frister også med flott velkomstgave til de som melder seg inn i fiskeklubben og Norsk Jeger- og Fiskeforening denne dagen.

Mjølkesyra flytter ut

Instruktørene på treningssenteret Mjølkesyra, Erika Ringnes Gjelten, Esten Inge Hilmarson og Simen Killingmo, inviterer til en noe annerledes oppvarming til Krokvelen på Dølmotunet 24. juli. klokka 17.

På kunstgressbanen ved Tolga skole kjører de en morsom og effektiv treningsøkt med god blanding av styrketrening, crossfit og basisball. Timen er åpen og gratis for alle. Følg med på Mjølkesyras Facebook-side for ytterligere informasjon om opplegg og påmelding!

Dette skjer i Vingelen

«Det ligg eit land i den ljose leida med opne sløgder mot sola snudd. Her gjekk ein veg over ville heida, og her vart åker kring åren rudd»

Vi finner disse linjene i Vingels-song av Eystein Eggen og du vil finne mye interessant på ferden i vår unike nasjonalparklandsby.

Søndag 21. juli

- 11.00 Setermesse hos Inger Johanne og Torfinn Røe på Stornorstuvollen i Ørvilldalen
- 14.30 «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» - teaterforestilling ved Vingelen kirke- og skolemuseum

Tirsdag 23. juli Vingelsdagen

- 11.00 Skoletime i Gammelskola
- 12.00 Barneaktiviteter på Morabben
- 14.30 «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» - teaterforestilling ved Vingelen kirke- og skolemuseum
- 15.00 Barnekonserter i Fjellheim med «Mandarinsaft»
- 16.00 Volleyballturnering
- 19.30 Konsert i Fjellheim med Synne, Oline og Inga
- 21.00 Pub på Bunåva

Torsdag 25. juli

- 11.00 Musikkurs for barn på Vingelsgaard Gjestgiveri med Synne og Oline

Fredag 26. juli

- 11.00 Musikkurs for barn på Vingelsgaard Gjestgiveri med Synne og Oline

Lørdag 27. juli

- 11.00 Vingelsgården: Vandring med guider. Tablå ved Olaskjølla
- 14.30 «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» - teaterforestilling ved Vingelen kirke- og skolemuseum

Søndag 28. juli

- 14.30 «Ut, sa bonden. Skauen æ vår!» - teaterforestilling ved Vingelen kirke- og skolemuseum

Latter og ablegøyer er godt forankret i historien og saken om Stortelneset, hvor rollene er fordelt mellom Synne Løvik, Inga Trøan Sundt, Erik Tangen, Kjell Gransletten og Oline Vingelsgaard, som ikke er med på bildet. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Ut sa bonden, skauen æ vår!

Ny teaterforestilling i Vingelen kirke og skolemuseum: Denne gang braker det løs på Stortelneset og saken dreier seg om retten til skauen på dette område som grenser mot Tynset i sør.

Røros Kobberværk trengte mer og mer skog og de to brukerne i Vingelsåsen, Ola og Tore Ås, hadde allerede gitt fra seg mye, så frustrasjon økte og redselen for at de skulle miste resten var stor. Ifølge Eystein Eggen hadde åsingene begynt å rydde sletteland på Stortelneset allerede på 1500 tallet, området der var tidlig ute om våren og et flott beiteland, så Verket måtte ikke «komme her og komme her»!

Hjernen bak er den samme som i «Ut sa presten!», Rolf Norsen, kjent for alle i Nord-Østerdal fra blant andre oppsetninger som «Gruva», «Spelemann på taket» og «Hulda og Garborg». Han har også denne gangen stått for både manus og regi.

Historien bak

Da gruva satte i gang folk til å rydde og brenne kull, ble de jaga av åsingene og disse igjen søkte rettslig hjelp slik at det ble en sak av det i 1690. På Tynset satt det to herremenn og gned seg i fingrene. Det var forhenværende direktør for Røros kobberværk, hr. Anders Lossius, som eide Østbygrenda, og landherre og prest hr. Niels Friis, som blant andre var medeier i Røros kobberværk. Disse to herrerne kunne nok godt tenke seg at all skog nord for Tynset lå under Verket. De hadde gode kontakter med resten av embetsherrerne, som eksempelvis «skriver» Bendix Heyde, som ble dommer i rettssaken. Da retten møtte fram på Stortelneset, møtte også en stor folkehop fra bygdene rundt for å se hvordan det gikk. Det var ikke så ofte vanlige bønder vågde å stå opp mot storkarene.

Hr. Bendix Heyde hørte ikke så mye på det som ble sagt om beiting og slått, og åsingene tapte saken. Men, da som nå, åsinger gir seg ikke så lett! Sjøl om Tore Åsen døde, tok eldste sønn, Esten Toresson saken opp att i 1692 sammen med farbroren.

Denne gangen fikk de inn to gamle gubber som kunne vitne på at jo, åsingene hadde drevet med slått og beiting langt tilbake i tid, det kunne de «anamme alterens sakrament på», altså gå til alters på at det var sant. Det hjalp ikke i noe større grad, det vil si de beholdt slåttene, men skogen og dermed grunnretten den mistet de.

Det står ikke noe mer nedskrevet om saken, men det ble fortalt at Esten Toresson fikk nyss om at kong Christian V var på Akershus slott en periode. Han tok hesten og red i vei for å ta opp saken med kongen sjøl. Det var en dryg tur på den tida, og når kongen mente at de hadde øvrighet der oppe til å ta seg av slike fillesaker rant det over for Esten og følgende skulle ha blitt snerret fram: «Jau, når ein klågå seg åt honda der bikkja beit seg, så fæ'n sakt rett på saka si!» Når vi prøver å oversette det må det vel bety noe sånt som: «Når en klage te hunder når bikkja bit, fæ en sikkert medhold i saken». Det var sikkert greit at kongen ikke skjønnte helt hva som ble sag!

Teaterform og skuespillere

Denne historien blir i teaterform behandlet på samme måte som i «Ut sa presten» der et par skuespillere går ut og inn av roller i forrykende fart. Publikum blir invitert og inkludert i små enkle roller, og latter og ablegøyer er godt forankret i historien og saken om Stortelneset.

Rollene er fordelt mellom Synne Løvik, Oline Vingelsgaard og Inga Trøan Sundt, kjente fjes for de som er glad i musikk, noe de skal bidra med i egen konser ellers i olsok. Disse ungjentene sjarmerer herrerne som er med: Erik Tangen og Kjell Gransletten slik at de glemmer alt slitet med å lære tekst i moden alder, men erfaring fra amatørscenen i mange år må da også telle litt. Premieren på forestillingen var søndag 30. juni og spilles videre hver helg til og med den 4. august. Forestillingene i Olsokuka blir lørdag 20. juli, søndag 21. juli, tirsdag 24. juli, lørdag 27. juli og søndag 28. juli, alle dager kl. 14.30.

Vingelsdag for hele familien

I år som i fjor ønsker Vingelen å underholde hele familien. På Vingelsdagen tirsdag 23. juli arrangeres det i regi av Klettsno 4H, Vingelen Ungdomslag, Vingelen bondelag og Fjellheim, aktiviteter for både store og små. Maling av dyrefigurer, stylder, tråtraktørøype og konkurranse, erteposekasting på blink, fotball i ballbinge og volleyballturnering er aktiviteter å delta på. Tilgang til basisløype og natursti. Det er også mulighet for å slukke både sult og tørste fra de ulike utsalg på området. Vingelsingene ønsker å se mange familier denne dagen, så hvis ikke familien din har satt av en felles dag under Olsok, så er dette dagen.

Konsert med Mandarinsaft

Duoen Mandarinsaft fra Trondheim holder barne- og familiekonsert i Fjellheim kl. 15.00 den 23. juli.

I 2018 ga de ut barneplata «Mandarinsaft - på vei te en venn», i samarbeid med produksjonsselskapet Øra Fonogram og Musikkoperatørene. Det artigste gutta i Mandarinsaft vet er å spille musikk og bruke fantasien. Når du hører «På vei te en venn», kan du drømme deg tilbake til dinosaurenes tid, bli med på sykkelturn i sola eller fly i vinden med en paraply. Mandarinsaft tar utgangspunkt i barns perspektiver og interesser, og det varierte musikalske uttrykket følges av tekster som er skrevet med innlevelse, alvor og humor. Siden oppstarten i 2011 har Mandarinsaft gitt ut fem plater og spilt om lag 750 konserter.

Pris er kr. 100 for enkeltbillett og kr. 350 for familiebillett (inntil 5 pers.).

Vingelsdagen tirsdag 23. juli i museet

Anbjørg Heitmann fra Vingelen har undervist i skolen i flere ti-år og vært med på store skolepedagogiske endringer. I gammel-skoletimen er hun igjen å finne bak kateteret, med pekestokk og tran. Foto: Museet

«Skoletimen» i Gammelskola er blitt populær på Vingelsdagen, og den starter kl 11.00. Presis. Skoletimen endrer seg fra år til år, og det loves nye innslag med litt skjeve blikk inn i skolestua i «gamle dager». Den foregår i et autentisk miljø; et gammelt klasserom, midt i museets skoleutstilling. Undervisningen skjer på gammelt vis, og elevene av godt gammelt merke! Her må man til og med ta en skje med tran, en obligatorisk øvelse i gamle dager.

Det er trangt om plassen i klasserommet i Gammelskolen, men over 50 personer i fjor. Mange av de godt voksne vil nok kjenne seg igjen i flere situasjoner som kan oppstå gjennom skoletimen sammen med lærer Anbjørg Heitmann.

Etter skoletimen er det kaffe og lemmse å få kjøpt i museet. Utpå dagen selges også museets tradisjonelle Olsok-suppe. I museet er også husflids- og håndverksting til salgs, samt lokal litteratur.

«Ut sa bonden, skauen æ vår!» starter kl 14.30 ved museet. Dette er en ny forestilling av året, hentet fra Vingelsbygdas historie og dramatisert og instruert av Rolf Norsen. Se egen omtale. Forestillinga varer i ca 35 min og foregår ute ved museet. Ved dårlig vær trekker vi inn i museet. Vel møtt i museet på Vingelsdagen.

Duoen Even Moen Jenssen og Bendik Ulla gleder seg til å spille i Vingelen under olsok. Foto: Ole A. Ekker

Volleyballturnering

Klettsno 4H og Vingelen bygdeungdomslag ønsker alle velkommen til volleyballturnering under årets Vingelsdag i Olsok, tirsdag den 23. juli. Kampene vil bli spilt på fotballbanen i Vingelen, Morabben og kampene starter fra kl.16.00. Det spilles til vi har fått kåret en vinner!

Her kan alle melde seg på, minimum 6 på laget. Lagene kan bestå av en vennegjeng, kollegaer, grender og selv tolginger kan stille! Ingen krav! Lagene må melde seg på innen 21. juli til Gjermund Østvang på mobil 958 51 455.

Tablå ved Olaskjølla

For to år siden hadde Museet i Vingelen en vellykket vandring i Vingelsgården. I år gjentas denne vandringen.

Starten er ved museet lørdag 27. juli kl. 11.00. Det er en kort tur på ca 1,3 km der alle skal ha mulighet til å være med. Vi går i den delen av bygda der det først ble fast bosetting, og guider forteller om gammel historie, krydret med tilbakeblikk til nær fortid.

På Persjordet sto den katolske kirka. Her vil dagens eier Knut Persvingelen, fortelle oss hva han fant da han bygde nytt fjøs. Minnesmerket over kjerka står på gardstunet. På tilbaketuren går vi utom utsiktspunktet Olavskjølla, og får se et lite tablå der.

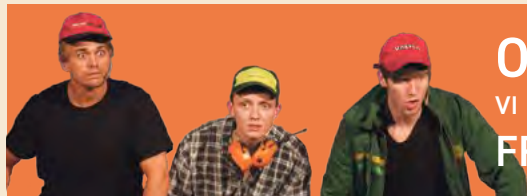
Vi går Kjerkgjelen tilbake til museet, og passerer Kanerløa underveis. Etter en rast i museet, kan det passe med teaterforestillinga «Ut sa bonden, skauen æ vår!» kl. 14.30.

Utsiktspunktet Olavskjølla

IRSK AFTEN

MED ANDERS LILLEBO & VENNER
TIRS. 23. JULI KL. 20.00 - 01.30
MATSERVERING KL. 20.00 - 22.00
INNGANG KR. 200,-

OLSOKREVY-GLIMT
VI VISER REVYINNSLAG PÅ STORSKJERM
FREDAG 26. JULI KL. 19.00

BIFFAFTEN
21. & 27. JULI

KL. 15.00 - 20.00

DARTTURNERING
22. JULI

KL. 19.00 - 24.00

Malmplassen Gjestegård

2540 Tolga

Matservering • Overnatting • Catering • Møtelokaler

T: 62 49 63 05

post@malmplassen.no

www.malmplassen.no

Malmplassen
Catering

Malmplassen Gjestegård leverer god og hjemmelaget mat og bakst til
Selskaper • Arrangementer • Møter • Kurs

Design & Foto: Ingrafo

Setermesse i Ørvilldalen

Årets setermesse under olsok holdes søndag 21. juli kl. 12.00 på Stornorstuvollen. Inger Johanne og Thorfinn Røe er vertskap på den vakre setervollen i Ørvilldalen i Vingelen. Gudstjeneste ved prost Simen Simensen, musikk ved Svein Gjelten Bakken. Foto av Jøran Nygård.

AUKSJONARIUS
Ola Rye

Olsokauksjon

Hodalen Fjellstue

Onsdag 25. juli kl. 11.00

Visning fra kl. 09.00

Vi byr på en rekke kvalitetsvarer når
vi igjen ønsker velkommen til vår
tradisjonsrike olsokauksjon
i hagen på Fjellstua

Stor figurgruppe Hans Sorken, slagbenk, gammelt og stort hjørneskap, skuvseng, pipebord, stort Egersund Solsikke servise og mye annet bra porselen, bra glass, boller i Bonderose, øldrage, kjørepels, perkusjonsgevær 1852, ulveskinnspl, en rekke flotte osteformer, trau, smømobler, retrosaker, Donald i mengder, gamle høvler, mange små trau, melkespann, østerdalsbunad (herre), 1800-tallsspeiler og mye, mye mer!

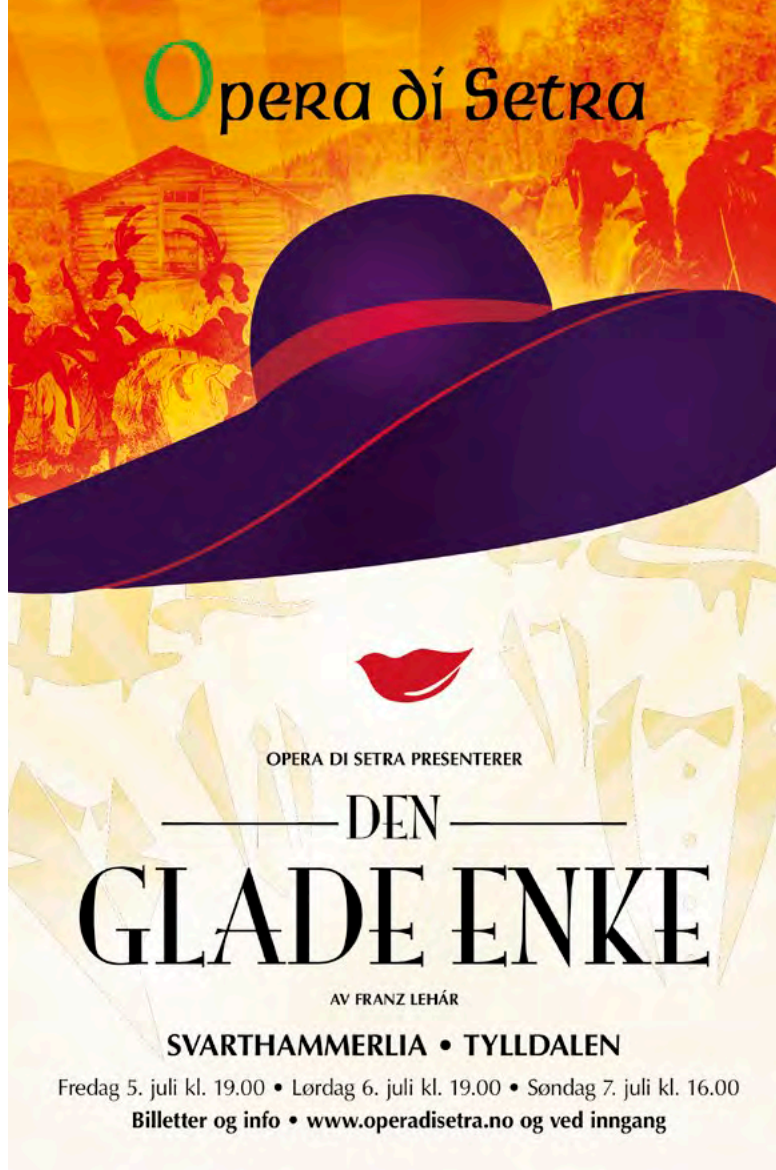
Se vår hjemmeside auksjonsola.no eller Facebook-siden til Auksjonarius Ola Rye for bilder og mer detaljinfo.

Hodalsbudeia har kald og varm mat fra klokka 9, og ute kan man få kjøpt ringjernstekte vaffer.

Kontant betaling – vi har terminal. Dette er en uteauksjon, så ta med stol og klær etter vær.

Velkommen til sommerlig spenning og auksjonsmoro!

Auksjonarius Ola Rye (911 75 585)
– og familiestaben

Trekløveret er i år samlet igjen for konsert og andre arrangementer under årets oslok i Vingelen; Inga Trøan Sundt, Oline Vingelsgaard og Synne Nordistuen Løvik. Foto: Marit Arnesen / MPress

Savnet samspill- nå blir det ny konsert

Etter fjorårets avslutningskonsert og et år adskillelse, ble savnet etter å spille med hverandre for stort for de tre musikerjentene Inga Trøan Sundt, Oline Vingelsgaard og Synne Nordistuen Løvik. To av dem var ferdige med musikklinja ved videregående skole på Tynset i fjor og «dro ut i verden», mens Oline var russ i vår.

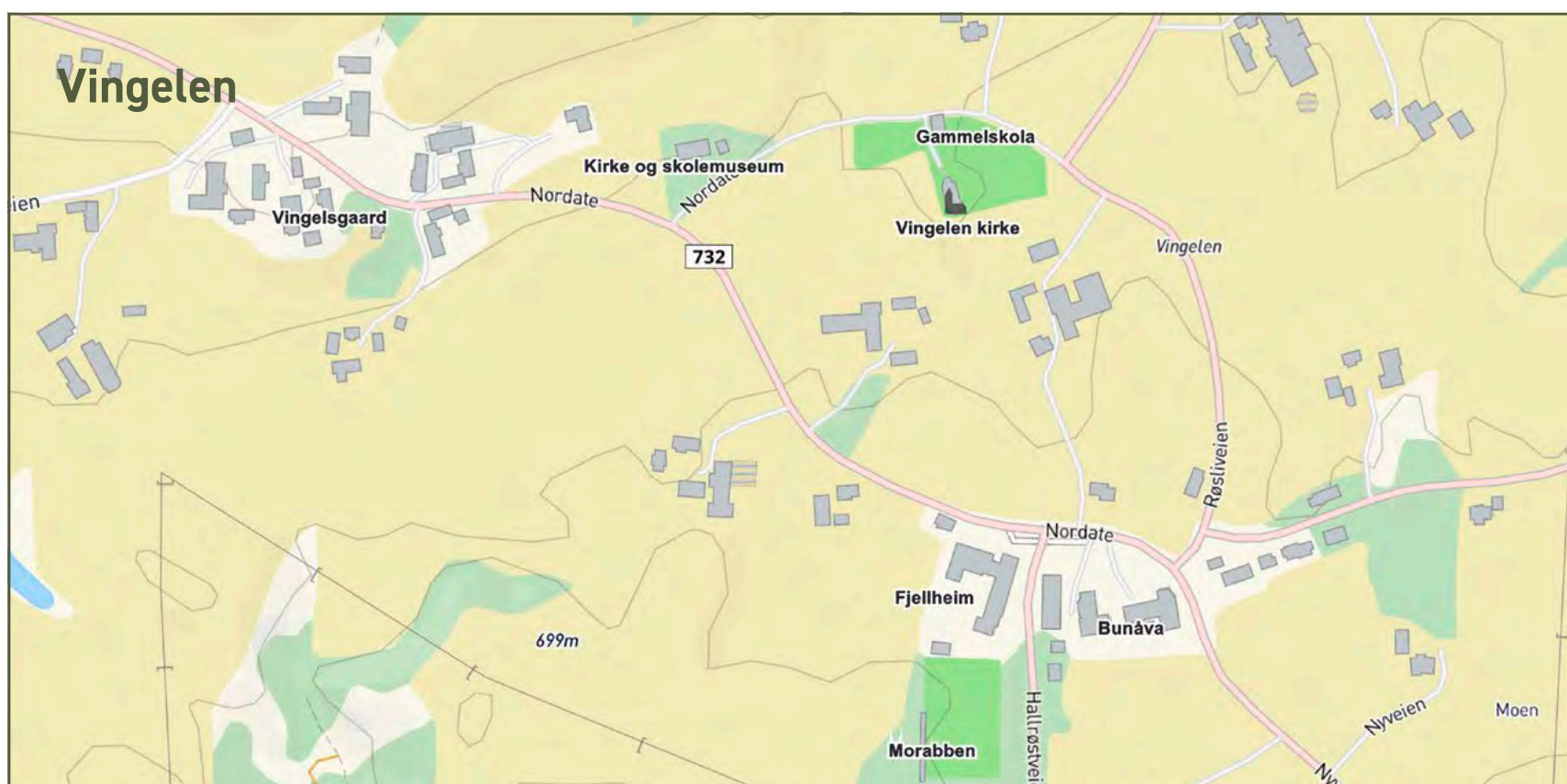
– Derfor fant vi ut at en ny sommerkonsert var på sin plass, forteller Inga. Vingelstrioen blir i år utvidet med blant annet bassist Julie Nordpoll Sagli fra Tynset. Musikalske fedre bidrar også.

– Vi presenterer et nytt og sprekt repertoar, som inneholder både gammelt og kjent, og noe for enhver smak, lover jentene. Etter konserten åpner Bunåva dørene for pub.

Mer informasjon kommer på diverse sosiale medier etter hvert. Konserten holdes i Fjellheim på Vingelsdagen, tirsdag 23. juli kl. 19.30.

Musikkskole for unger

Oline Vingelsgaard og Synne Nordistuen Løvik arrangerer musikkskole for 1.- 7. trinn onsdag 25. juli og torsdag 26. juli fra kl. 11 til kl. 14. Det blir kor, dans, sang og musikk i mange sjangre og varianter. Musikkskolen avsluttes med minikonsert for foreldre og venner hvor de viser hva de har lært på disse to dagene. Minikonserten er torsdag 26. kl. 14.00. Pris per elev for to dager er kr. 400,-. Påmelding må skje innen 15. juli til Oline, telefon 480 27 476.

Dette skjer i Hodalen

«Fredløs, jaget for sin brøde,
søkte Asmar viddens øde.
Dalen fant han så ... »

Fra Hodals-songen av Julius Rye.

Vi håper også du finner det du søker på ferden - på Hodalssjøene, rundt bordet på Fjellstua eller på historiske veier.

Søndag 21. juli

13.00 - 17.00 Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker i Hodalen skole

Mandag 22. juli

11.00 Padletur i Luråa, Drengen og Asmaren. Oppmøte ved Hodalen Fjellstue

Tirsdag 23. juli

13.00 - 17.00 Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker i Hodalen skole

Onsdag 24. juli

11.00 - 16.00 Auksjon med Ola Rye ved Hodalen Fjellstue

13.00 - 17.00 Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker i Hodalen skole

Torsdag 25. juli - Hodalsdagen

13.00 - 17.00 Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker i Hodalen skole

Fredag 26. juli - Hodalsdagen

11.00 - 15.00 «Baklukesalg» ved Hodalen Fjellstue. Kaféen i Fjellstua serverer suppe, brød, kaffe og kaker

15.00 Guidet tur på historiske veier ved Drengen, Abortjønnan og Asmaren. Start ved Vikan ved seterveien ved Drengen

Lørdag 27. juli

13.00 - 17.00 Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker i Hodalen skole

Søndag 28. juli

13.00 - 17.00 Kafé, bruktmarked og salg av kunst og bøker i Hodalen skole

FOLKSOMT: Det er ikke alltid lett å finne seg plass i hagen på Fjellstua, men det går an å å by fra buskene også!

Tradisjonsauksjonen

Tekst og foto: Arrangør

Mye og spennende varer, hjemmelaget mat, vafler stekt på ringovn, mye folk og stor stemning. Dette er rammen for den tradisjonsrike olsokauksjonen i hagen på Hodalen fjellstue. I år kan auksjonarius Ola Rye og hans familiestab ønske velkommen for åttende gang.

- Vi legger oss i selen for å gi publikum litt ekstra denne dagen. Vareutvalget er pirrende, og tilpasset de fleste lommebøker. Her blir det rundt 400 slag med smått og stort, antyder auksjonariusen. Han har hatt en særdeles travel og aktiv vår, med store gardsauksjoner over det meste av Hedmark i mai og juni. Distriktet utvides?

- Ja, ingen tvil om det, men det er bra også. Når vi kjører 12-15 større auksjoner i løpet av et år, trenger vi geografisk spredning. Men auksjon på hjemmebane er ekstra stas, og det synes tydeligvis publikum også. Dette har blitt en tradisjon for både lokale og langveisfarende. Vanvittig moro er det.

Til årets auksjon; har du noen spissobjekter som er verdt å trekke fram?

- Ja, ganske mange. Alt fra øldrage og bonderoseboller til fine skap og store speil fra tidlig 1800-tall. Ulveskinnspeil og en vakker flintlåsrifle fra rundt 1850 fortjener også å nevnes. Det er mange fine ting som skal under hammeren, men dette er likevel en svært folkelig auksjon. Og jeg pleier å si at det er utrolig mye fint å få kjøpt for noen hundrelapper!

Som vanlig er det full servering ved Hodalsbudeia; rykende varm kaffe og fersk hjemmebakst allerede til visningen tidlig på morgenen - og lenger ut på dagen står varmrettene klare. Uansett fangst på selve auksjonen, er det ingen som trenger å dra hjem sultne eller tørste.

- Det har blitt en tradisjon at broder Arve tar med seg ringovn og vendbart vaffeljern og fyrer opp i hagen. Han er klar i år også, sier Ola.

- Men værret kan dere ikke garantere?

- Nei, men vi har knapt hatt en dråpe med regn de syv foregående årene, og vi krysser på nytt fingrene for godt vær og føre. Skulle det bli helt vrangt, må vi improvisere og trekke innendørs.

- Hva med resten av auksjonssesongen?

- Det vi vet nå, er at det blir storauksjon på Drevsjø i slutten av august, og så kommer den årlige samlerauksjonen rundt den 20. september. Når den er over, drar vi på sommerferie! avslutter auksjonarius Ola Rye.

BONDEROSE: Ettertraktete saker fra Egersund. Disse fire bollene selges på olsokauksjonen i Hodalen

Gjentar suksess med baklukesalg

Hodølene gjentar suksessen fra i fjor og håper på like fint vær under årets bakluke-salg. På parkeringsplassen utenfor Hodalen Fjellstue stiller mange selgere seg opp, åpner baklukene på bilene sine og selger brukte gjenstander av ymse slag. Her kan du kan finne ting til hjemmet, barneutstyr, sportsutstyr, klær og kanskje noe annet fint eller nyttig.

Baklukesalget foregår fra kl. 11.00 til kl. 15.00 under Hodalsdagen, fredag 26.juli. I samme tidsrom er det også muligheter for å slukke tørsten og stille sulten inne på Hodalen Fjellstue. Her sørger Hodalen bygdekvinne for salg av suppe, brød, kaffe og kaker.

Baklukesalget, som ble arrangert for første gang under Olsok i fjor, samlet mange loppeselgere- og kunder. Foto: Arrangør

Padletur i sjø-eventyret i Hodalen

Mandag 22. juli går turen fra Luråbrua og ut på en «bli-kjent-runde» med kano i Drengen og Asmaren. Vi passerer vikar med strender, strøm mellom sjøene, hå med starrgras og holmer og odder.

Turdeltakerne får høre hva de meget gamle navnene på Hodalssjøene forteller. Vi padler forbi holmene med de besnærende navnene Hesten, Merra, Følet og Fjorfølet i Asmaren. Historien om istidens forming av landskapet og de 400 millioner år gamle geologiske prosessene, som også har preget landskap og planteliv, er spennende.

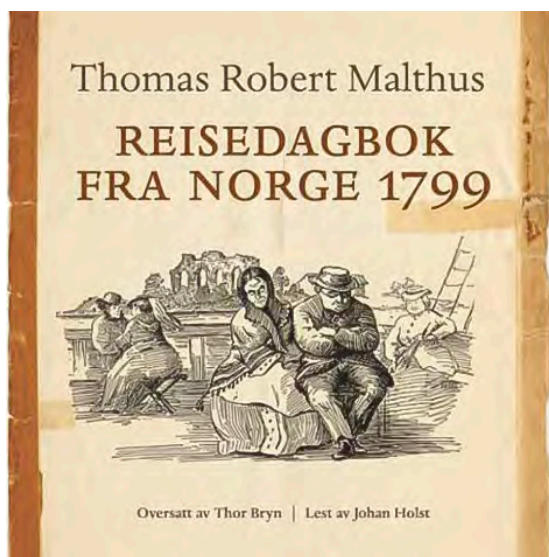
Vi gjør strandhugg på et passende sted, en holme eller ei av de fine strendene og formidler fortellinger om kulturhistorien. Turen avsluttes med smakebiter av lokal og økologisk mat ved Drengen. En god kopp kaffe hører med.

Oppmøtet er ved Hodalen Fjellstue kl 11. Av hensyn til planleggingen, er frist for påmelding senest søndag 21. juli. Send SMS med påmelding til 918 19 046.

Prisen er kr. 300 for voksne og kr. 100 for barn (10-15 år). Arrangør er Hodalsturen v/ Bjørg Inger Ryalen.

Guida tur på historiske veier ved Drengen, Abbotjønnan og Asmaren

Malthus sin reisedagbok fra Norge 1799 er også utgitt som lydbok

Det er et spennende veikryss langs den gamle seterveien i Hodalen. Her kan man gjøre seg mange tanker om disse veiene som krysser hverandre her, i både et både langt, og kortere tidsperspektiv. Hvor går disse veiene? Hvem kan ha brukte dem, hvem vet vi har brukt dem? Hva brukte de dem til?

Turen starter i Viken ved seterveien ved Drengen kl. 15.00. Følg skilting fra hovedveien. Vi følger den gamle seterveien opp seterbakken til ei kølme tett ved veien. John Holm Lillegjelten forteller om kølmebrenning. Denne veien brukte også Thomas Robert Malthus, som kom til Hodalen og red her i 1799 på vei til samene ytterst i Letningslia. Han var en engelsk prest og forsker, som reiste rundt i Europa og studerte folk og livsstil på slutten av 1700-tallet. I Hodalen overnattet han og følge hans på Brynhildsgarden på sin ferd utover for å besøke samer Rike-Jon i Letningslia.

Malthus skrev ned sine opplevelser i «Reisedagbok fra Norge 1799.» Dagboken er interessant, fordi den gir et innblikk i Malthus som person og som vitenskapsmann og hans metode. Den er en kilde for innblikk i det norske samfunnet i 1799 og hvordan det forstås av en engelsk vitenskapsmann i samtiden (Kilde: Wikipedia).

Vi skal følge en gammel slåttevei og se den fint lagde Asmarstøa der vinterveien over sjøene gikk. Jo Esten Trøan guider og forteller. Vi kommer ikke utenom fortelling om istidens forming av landskap og sjøer underveis, og det skal Bjørg Inger Ryalen ta seg av. Vi passerer også en ganske stor dyregrav ved Drengen.

Siste stoppested er den gamle danseplassen på Mælan. Der blir det trekkspillmusikk ved Gudmund Tronsmoen med mulighet for en svingom. Her blir det også salg av kaffe og noe attåt, og man nyter en fabelaktig utsikt over sjø og landskap. Turen er på ca 2-2,5 km og ender i Viken på samme sted som den startet.

Bruktmarked i Hodalen skole

Hodalen skole holder åpent nesten hele Olsokuka. Skolen har de siste årene blitt tatt i bruk til bruktmarked og salg av diverse annet. Her kan du studere gamle skolebilder som henger på veggene, nyte kaffe og nystekte vafler inne eller ute, samt gjøre en god handel. Aina Bakken i Hodalen bygdekvinne lag har samlet inn brukte gjenstander og står for salg og servering. I gamle Hodalen skole finner du også Rachel Haarseths akvarellmalerier av lokale motiver, bøker skrevet av Helge Christie, glasskunst av Solveig Aas Rye, foruten produkter fra Fjellurt, bakst, tre- og strikkeprodukter, boka Hodalen 350 år, handlenett og hodalskrus. Åpningstidene finner du i programoversikten.

Sammen gjør vi Fjellregionen avfallsfri

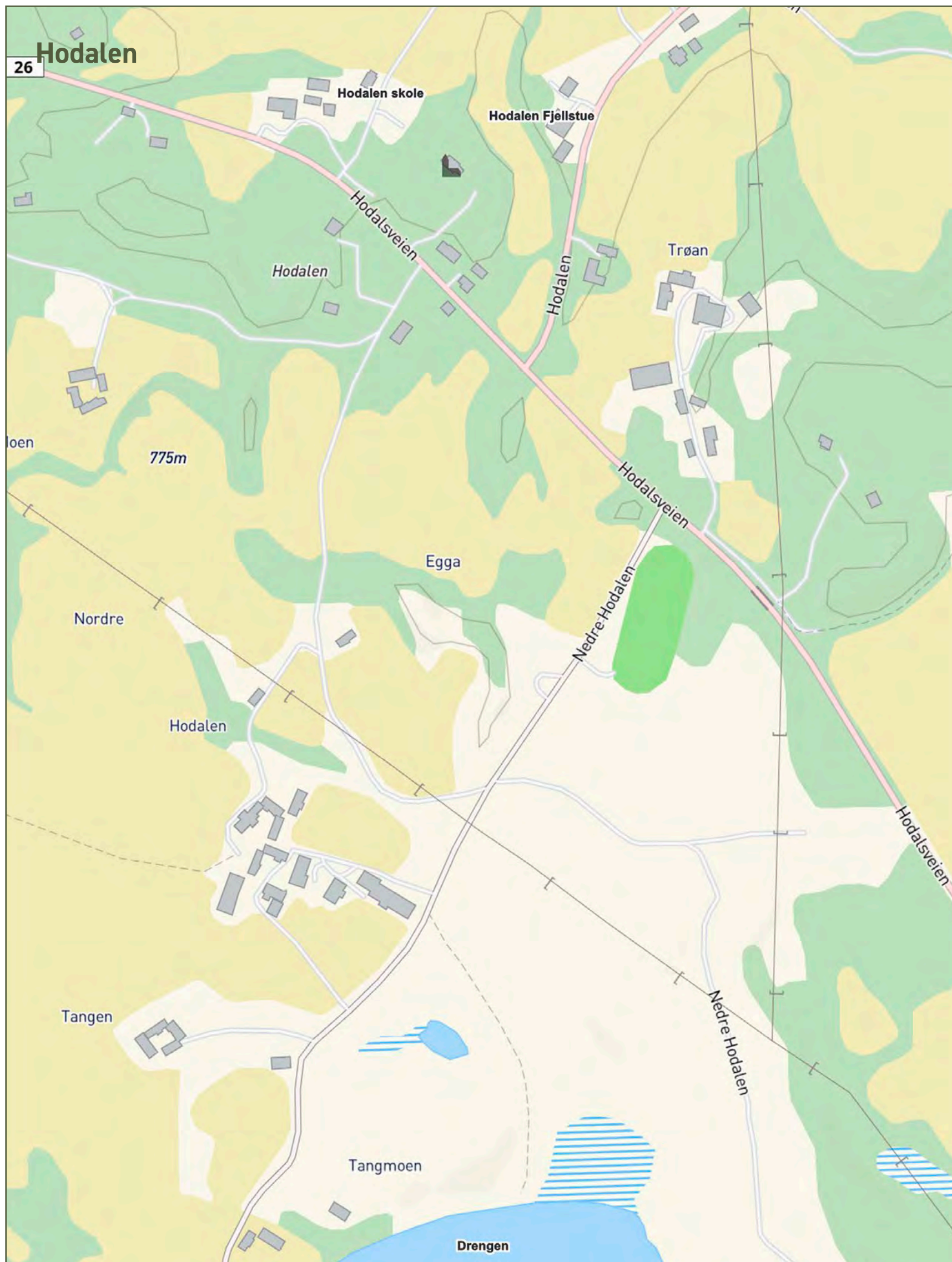
God sommer fra FIAS

Når du nyter
rolige dager i fjellet
Legg bare igjen fotspor
ta med deg alt du hadde med
- og kildesorter når du kommer hjem

FIAS

Foto: Augustus Moltubakk

Tlf. 62 49 48 00 • www.fias.no

MUSEUMS- HEDMARK!

Et av verdens vakreste museer

Mange nye utstillinger

23 MUSEER I HELE HEDMARK

Sommer-opplevelser

Museums-opplevelser i Hedmark

ANNO består av små og store museer i hele Hedmark – fra lokale bygdetun til museer med nasjonal og internasjonal betydning.

Hos oss handler det om opplevelser som gjør noe med deg, og våre 23 besøkssteder formidler et bredt spekter av kultur- og naturhistorie.

ANNO
Museene i Hedmark

Kunnskap om fortid – engasjement i samtid!

Design: Kong Arthur Foto av ukj. Bård Nass

Følg oss på facebook
annomuseum.no

Oslo ↓

RAMSMOEN
TYNSET BYGDEMUSEUM

Tolga

DØLMOTUNET

ODDENTUNET
Os/Narbuvo

Tynset

HUSANTUNET

TYLLDALEN
BYGDEMUSEUM

Alvdal

UPPIGARD
STREITLIEN

Folldal

RENDALEN
BYGDEMUSEUM

TRYSL
BYGDETUN

TRYSIL

BLOKKODDEN
VILLMARKS-
MUSEUM

SØRLISTØA
FLØTER-
MUSEUM

Elverum

NORSK
SKOGMUSEUM

DOMKIRKEODDEN

KIRSTEN FLAGSTAD MUSEUM

NORSK UTVANDRERMUSEUM

Hamar

GLOMDALS-
MUSEET

KLEVFOS
INDUSTRIMUSEUM
MUNCHSENTERET I LØTEN

KONGSVINGER MUSEUM
KVINNEMUSEET

ODALSTUNET

EIDSKOG MUSEUM

VANNKRAFT ER REN OG FORNYBAR ENERGI

Eidsiva Vannkraft drifter og vedlikeholder 47 kraftverk i Hedmark og Oppland, og står for planlegging og bygging av vannkraftprosjekter. Et av dem er Tolga kraftverk.

www.eidsiva.no

Eidsiva

Dette skjer i Holøyen og Øversjødalen

Finn verden på ferden sammen med Hola som svinger seg gjennom dalen.

«Og står du ved elven en stille sommerkveld
 ell' følger du de gamle kjente stier
 langs myrer og sjøer og bratte bakkehell
 med dâm av hegg og rogn i grønne lier»

Fra Holøydalssangen av Magne O. Røe.

Tirsdag 23. juli

10.00 - 16.00 Loppemarked og kafé i Holøyskolen
 11.00 - 17.00 Kafé Lillemoen er åpen
 11.00 - 17.00 Holøydalen kirke er åpen
 12.00 Notdraging på Langsjøen
 18.00 Sangkveld i Holøydalen kirke med Johan & Stein

Onsdag 24. juli

10.00 - 16.00 Loppemarked og kafé i Holøyskolen

Torsdag 25. juli Øversjødalsdagen

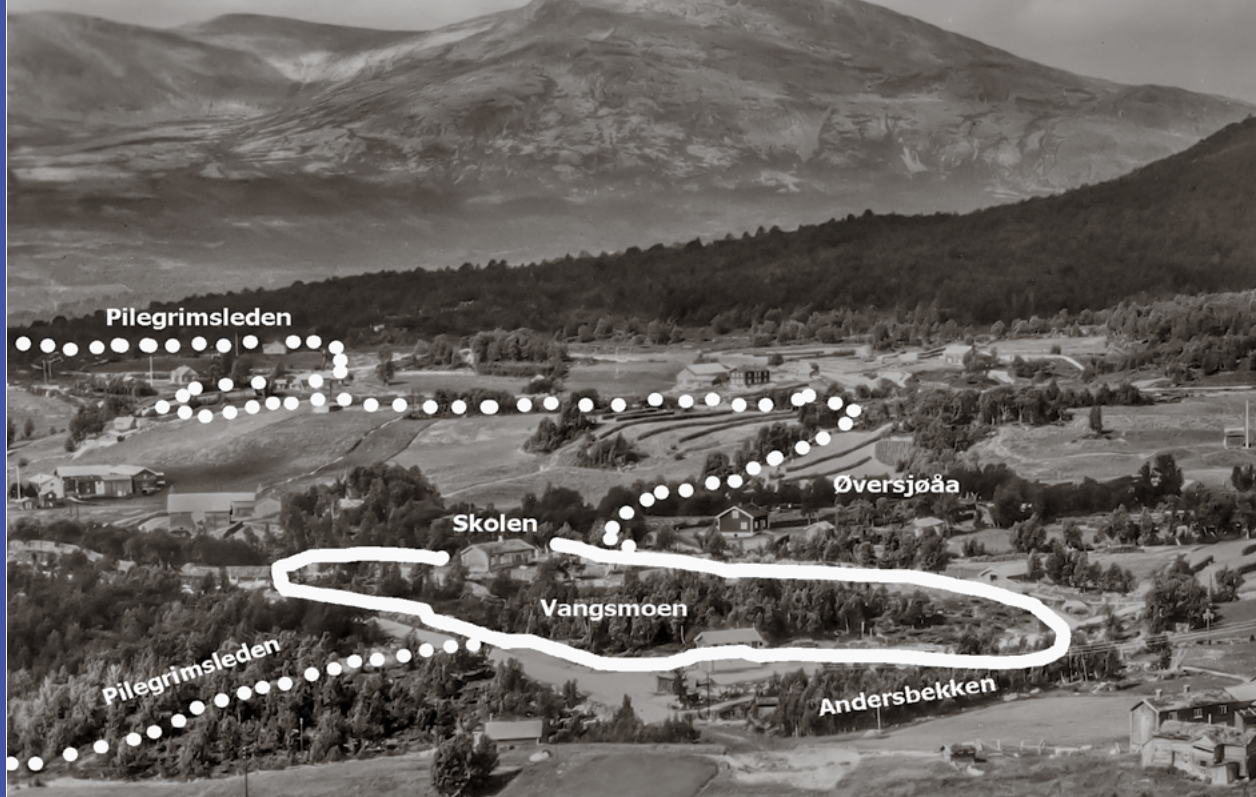
10.00 - 16.00 Loppemarked og kafé i Holøyskolen
 11.00 Matdag i Øversjødalen Samfunnshus
 Buffet fra 12.30. Utstilling av fangstredskaper, gamle ski og Søren Steen Johnsens malerier
 11.00 Åpen dag på garden Øversjøen
 Historikk og orientering (kl. 12.00)
 Utdrag fra dagbøker. Musikk med Jens Nygaard m.fl. Omvisning i restaurerte hus
 11.00 - 17.00 Kafé Lillemoen er åpen
 19.30 Kulturkveld i Øversjødalen samfunnshus med Jon Holm Lillegjelten og Vømmølsknektan

Lørdag 27. juli

11.00 - 16.00 Kafé Lillemoen er åpen

Mandag 29. juli - Olsokdagen

10.00 Pilegrimsvandring i Øversjødalen med Sverre Nygård, Arne Bakken og Jon Holm Lillegjelten. Oppmøte ved Holøydalen kirke
 15.00 Pilegrimsgudstjeneste i Holøydalen kirke med Arne Bakken. Etter gudstjenesten er det skjørøst og rømme, kaffe og kaker på Jordmoen

Kirken og kongen ga pilegrimene beskyttelse på deres ferd til Nidaros ved å frigi såkalte vanger. Vangsmoen var et slikt sted hvor pilegrimene kunne kvile eller raste og overnatte, og hvor deres hester fikk beite.

Olavsdagen i Øversjødalen

Det har blitt tradisjon at sjølvste Olavsdagen, 29. juli, markeres på omgang mellom bygdene under Olsok i Tolga. I år er turen kommet til Øversjødalen.

Tekst: Arne Bakken. Foto/illustrasjon: Arrangør

Ikke bare regnes den dagen som kirkens fødselsdag i landet, men hendelsen på Stiklestad 29. juli 1030 ble også utløsende for å samle landet til et rike. Derfor har denne dagen vært regnet som vår første nasjonaldag og er fortsatt offentlig flaggdag og derfor oppfordres øversjødølene til å flagge denne dagen, ja hele kommunen med. Gjennom alle bygder i Tolga kommune går gamle middelalderveier hvor også pilegrimene gikk. I år skal vi ha en spennende dag med vandring i Øversjødalen og bli kjent med en gammel pilegrimsvei som vi ikke tidligere har vandret på under «Olsok i Tolga». Ta gjerne med matpakke til vandringen.

Program

Kl. 10.00: Frammøte Holøydalen kirke

Avreise til Marcusgrubba. De som skal være med til Marcusgrubba, parkerer bilene ved kirka. Samlet kjøring til Marcusplassen/-grubba. Marcusplassen er et spennende sted som ikke er karbondatert, så det oppstår mange spørsmål. Er det et hellig sted fra pilegrimstiden? Eller et kvilstelle for tyldølene som drev fiske i Langsjøen? Kanskje setertufter eller rester etter kølbrennerne?

Kl. 12.00: Vandringa starter

Etterpå samlet kjøring til Røstbakken. Vi går gjennom bygda, er innom Vangsmoen og Gjertrudgarden. Vangsmoen var et kvilstelle for pilegrimene. De var beskyttet ved lov av konge og kirke til å raste eller overnatte, og hvor deres hester kunne beite fritt. Her ønsket bygdefolket seinere å sette opp ei kirke, men det ble en skole. Gjertrudgarden (Nygaard nordre) hvor Ole Johnsen Nygaard bodde på 1800-tallet. Han var lasskjører, med 64 turer til Trondhjem med hest, men noen turer kjørte han også med okse. Han var også pilegrim fra sin tid, og gikk til høymesse i Nidarosdomen og Vår Frues kirke. Vandringa går videre etter leden til Jordet. I løpet av vandringa blir det flere stopp. Jon Holm Lillegjelten forteller bl.a. om den første bosettinga i dalen og den videre pilegrimsleden til Vangen i Hodalen og så videre til Tolga eller Hummelvold.

Kl. 15.00: Pilegrimsgudstjeneste i Holøydalen kirke

Etter pilegrimsgudstjenesten: Menighetsrådet ordner med skjørøst og rømme m/ kaffe og kaker på Jordmoen.

Vandringsledere

Sverre Nygaard fra Øversjødalen, Arne Bakken (landets første pilgrimsprest) fra Hodalen og Jon Holm Lillegjelten fra Os.

Loppemarked og kafé

Tirsdag 23. juli, onsdag 24. juli og torsdag 25. juli fra klokken 10.00 til 16.00 er det loppemarked og kafé i Holøyskola. Det selges kaffe og kaker. Inntektene går til vedlikehold av den fredede skolebygningen.

Øst for den østlige Østerdalsleden - en lite kjent pilegrimsled uten navn

Tekst og foto: Sverre Nygaard

Vi kjenner til at kong Olav Haraldsson falt i slaget på Stiklestad, under som skjedde ved hans grav og at kongen ble martyr og helgen. Det er vanlig oppfatning at kristninga av Norge skjedde både før og etter hans død. Hellige Olav ble den mest populære helgen i Norden. Snart er det 1000 år siden.

Pilegrimer begynte å farte mot hans hellige grav i Nidaros (Trondheim) fra hele Europa. Pilegrimsflokker vandret disse gang-, kløv- og rideveiene gjennom hele middelalderen, et tidsrom på over 500 år. Etter reformasjonen ble pilegrimsvandringene forbudt ved lov, og mye fra den katolske tiden ble ødelagt. Men pilegrimene vandret fortsatt i begrenset antall. Nå har det atter gått 500 år. Har denne historien satt spor i naturen, i litteratur og kunst, og har de mange generasjonene ført kunnskapen videre?

For over 20 år siden begynte arbeidet med å gjenfinne og merke pilegrimsveiene i Norge. Den østlige Østerdalsleden ble åpnet i 2000. Den starter ved Klarälvdalen og går gjennom kommunene Trysil, Rendalen og Tynset, før den kommer til Tolga kommune. Leden er dokumentert, spise- og overnattingssteder er tilgjengelige og noen kirker er åpne. Etappene bestemmer en sjøl. Leden er merket, og det finnes vandringskart. Langs leden finnes historiske lokaliteter, og ikke minst får man flotte naturopplevelser.

«Alle veier fører til Rom» er et gammelt ordtak, som kan overføres til «alle veier fører til Nidaros», spesielt i middelalderen. Med så mange pilegrimsveier i Norge er det lett at noen kan forsvinne etter 500 år. Olav Hummelvold skjønte dette og ga ut heftet «Pilegrimsveiene» i 1980. Han intervjuet folk født på 1800-tallet, og noen hadde hørt pilegrimshistorier fra sine besteforeldre. Minner om pilegrimsveiene levde fortsatt. Blant annet skrev han ned en led øst for den

kjente østlige Østerdalsleden, som er nevnt ovenfor.

Den «glemte» veien, for folk flest, var ikke nevnt tidligere i litteraturen, men hadde samme grenseovergang fra Klarälvdalen i Värmland, Sverige. Men i stedet for å svinge opp Eltdalen i Trysil, over til Åkrestrømmen i Rendalen, går den den strake veien mot Nidaros, opp Engerdalen mot Gløten i Femunden. Legges en linjal fra Väneren, som Klarälven renner ut i, til Trondheim, så er det ikke store avviket fra den rette linjen.

Men det er også mer som tyder på at denne stien var mye brukt. Hummelvold har også dokumentert en pilegrimsled over riksgrensa ved Støa i Engerdal. Veien går opp Ljørdalen til Skåre. Derfra tar man veien opp Drevdalen til Litlrdåsen og Hovdsetra og så til Femunden (eller Gløten), hvor overgangen er mot Sømådalen og Tolga kommune. Etter tradisjonen kom det også pilegrimer over Fløtningen – Vurrusjøen – Drevsjø, samt via Idre og Särna. Vadstedet i Gløten ved fossestryket der elva Gløta renner ut, er smalt og grunt, og det blir en kort tur over med båt eller flåte.

Etter Gløten-vadet fortsatte det nordvest mellom Isteren og Femunden, mot Sømådalen og på østsiden av Langsjøen, hvor Marcusgrubba ligger. Så mot Vangsmoen i Øversjødalen. Her har en to valg. Spesielt ved uvær, tåke og nedbør fortsetter en nede i dalen til Jordet, Holøyen, Kåsa og Vangen i Hodalen, og videre mot Tolga eller Hummelvold. Ved godt vær kan en gå mot Øversjøen og over Øversjødalsfjellet til Narjordet.

Leden er her trukket grovt opp, men vi ser at vi krysser kommunene Trysil og Engerdal før Tolga kommune, så videre til Os kommune hvor Vangrøftdalen er sentral, og Budalen ned mot Nidaros derfra. Leden kan hele veien beskrives mer detaljert. Om veien over Øversjødalsfjellet kan nevnes fra en samtidig dagbok,

HELLIGE OLAVS LYSESTAKE (lat.: *Moneses uniflora*): Denne planten brukte pilegrimene mot bl.a. blemmer og sår på beina. Funnsted: Ved Langsjøens bredd nedenfor Marcusgrubba

hvor det står skrevet at i 1884 lå to svensker på Andershaugen i Øversjødalen. De tok opp Kongeveien fra Øversjødalsfjellet til Bjørnebergan mellom Isteren og Femunden.

Olavstradisjonen i Sverige var sterk. Om en tar med alle landsdeler, finnes over 70 Olavskirker og over 400 statuer av Hellige Olav! Disse figurene finnes i mer enn 300 kirker! Det er også annet som tyder på at antall svensker som besøkte Nidarosdomen, var like høyt som antall nordmenn. Om en vender blikket i sørlig retning fra Väneren, så ser en for seg pilegrimer som strømmer nordover, både svensker og fra hele Europa, mot Nidarosdomen, Norges hjerte.

Veggene på gården Øversjøen i Øversjødalen har mang en historie å fortelle. Foto: Jens Nygård

Historien om en fjellgård

Det var natten til 17. desember 1917. I 12 kuldegrader med isende kald nordavind og snøfokk holdt noen karer på å hugge hull i isen på Øversjøen. Dypt, og stort nok til at et menneske kunne dukkes nedi.

Tekst: Ingrid Eide

Her skulle flere pinsevenner få sin dåp denne natta. Pinsemenigheten i Øversjødalen hadde fått oppover en ung evangelist fra Minnesund, som skulle foreta «voksendåp». En av disse var 22-åringen John Narbuvoll fra Narbuvoll. Han skulle snart reise til Kina som misjonær. Planen var å dra sammen med Hallstein Øversjøen, farfar til nåværende eiere, Bjørn og Hallstein Øversjøen.

Hallstein måtte imidlertid gi slipp på denne drømmen. Som enebarn og odelsgutt ble han satt under press av sine foreldre til å ta over garden. Kone og barn hadde han også. Som 17-åring søkte han lov hos Kongen for å inngå giftemål. Av hensyn til familie og gården ble det derfor ingen Kinareise.

Tidligere hadde de to karene, oppvokst langt inne på fjellet mellom Tolga og Narbuvoll i Os kommune, vært et halvår i Bodø for å lære språk. Det gjennom å oversette deler av bibelen til engelsk, tysk og fransk. De lærte seg noen uttrykk på kinesisk skrevet med latinske bokstaver. Tilgang på kinesiske skrifttegn var det dårlig med. Hallstein lærte seg også noe hebraisk.

I februar 1918 la John Narbuvoll ut på en både strabasjøs og farefull reise. Den første verdenskrig raste i Europa, i Russland var det revolusjon, og uroligheter i Finland. Men det stoppet ikke Narbuvoll. Fire år etter reiste hans forlovede, Olga Sæther fra Tufsingdalen, også til Kina. Denne reisen innbefatter også Dronning Maud. På Øversjøen gikk dagliglivet videre for Hallstein og familien, og resten av huslyden på den aktive fjellgården.

Mer om denne historien, og andre, får du høre om du kommer når vertsfolket åpner dørene på den gamle ferdasgården Øversjøen under olsok. Dette er et nytt tilskudd til Øversjødalsdagen, og i år skjer det her i stedet for på Gjertrudgarden.

Dørene åpnes klokka 11.00, og fra klokka 12 blir det historikk og orientering om gårdens historie. Hallstein Øversjøen begynte å skrive dagbøker i 1933. Det fortsatte han med resten av sitt liv. Disse bøkene, sortert etter måned og år, har fått sin plass i stua på garden. Disse er svært viktige vitnesbyrd om hvordan livet på en fjellgård, langt fra naboer og sentrale strøk, fortonet seg. Bøkene viser også hvor engasjert folket på gården var i både nasjonale og internasjonale hendelser og strømninger. Det er også mange spennende historier om ferdasgården knyttet til krigen, og «farende folk». Det blir omvisning i restaurerte uthus, sommerfjøs, smie og jordbu. Jens Nygård med musikervenner besørger musikk på tunet.

Flyfoto av gården Øversjøen fra ca. 1958. Foto: Privat

Ursula og Bjørn Øversjøen åpner dørene på Øversjødalsdagen. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

Olsokgilde og kulturkveld i Øversjødalen

Det tradisjonelle olsokbueen i Øversjødalens samfunnshus er for mange en «oloskhøydare». Hit valfarter øversjødøler, hyttefolk og tilreisende for å innta den herligste tradisjonskost, basert på kortreist råstoff fra Rørosmeieriet og Røroskjøtt. Alle matretter er tryllet fram av flittige dugnadsfolk og erfarne øversjødalshender; kjøkkengjengen som i fjor mottok Tolga prisen for sin utrettelige innsats for samfunns- huset.

Blant godsakene kan det nevnes rømmegrøt med fisk, for mange en meget uvant sammensetning. De som ikke vil ha fisk får spekemat. Hakk, flesk og duppe, skjørst og rømme, flatbrød og hjemmebrygget øl. På dessertbordet finnes tradisjonsdesserter som tyttebærgrøt, sviskegrøt, rabarbergrøt, og Semulje- pudding med rød saus. Her spiser man så mye man ønsker for 300 kroner. Dørene åpnes klokka 11.00 torsdag 25. juli. Den herlig middagsbuffeten står klar fra klokka 12.30.

Hvis matkøa blir lang, eller man ønsker å ta en pause før desserten, kan utstillingen i 2. etasje med Søren Steen-Johnsens verk, beskues. Denne utstillingen består av malerier, tresnitt, litografier og kobberstikk av, en av landets mest anerkjente kunstnere.

I 1941 flyttet Steen-Johnsen med familien fra Oslo til Holøydalen og bodde i ei hytte de eide til krigen var slutt. Siden var de i Holøyen hver sommer. Søren søster, Dordi, var gift i Holøyen. Det var her, tett på høyfjellsnaturen gjennom alle årstider at Steen-Johnsen hentet svært mye av sin inspirasjon. Det er bakgrunnen for at deler av Søren Steen-Johnsens arbeider ble gitt som gave fra familien til et permanent galleri i Øversjødalen i 2010.

Foredrag om kobberverket

Kulturkvelden denne torsdagen innledes klokka 19.30 med foredrag av Jon Holm Lillegjelten fra Os. Han starter med en kort innledning om Røros Kobberverks virksomhet og betydning for bygdene utenfor Røros. Han snakker om Smeltehytta på Tolga, kølbrenning og transport. Andre del vil handle om kjørere, særlig fra Øversjødalen, som ble kalt "Øversjødalens lasskjørerkompani". De var i virksomhet til et par tiår inn på 1900-tallet. Holm Lillegjelten har jobbet ved

Denne gjengen besørger mat på alle fat. F.v. Knut Inge Jordmoen, Randi Nesmoen, Gunn Hege Jordmoen, Ingrid Øyan, Inger Pallin og foran Haldis Jordet. Foto: Privat

Røros museet i over 20 år, blant annet med bygningsvern, lokalhistorie, bergverk og formidling. Helt fra tenårene har lokalhistorie vært en stor interesse, og Lillegjelten har vært mangeårig leder av historielaget i Os.

Vømmøl

Til Øversjødalen kommer også Vømmølknektan denne kvelden og spiller opp til dans. For de som har hatt sans for vømmølmusikken, som «herjet» som verst på 70-tallet, vil dette bli et hyggelig møte med denne sjangeren. Bandet Vømmølknektan, som består av familien Engen fra Singsås og Roar B. Drøivold, ble formelt dannet i forbindelse med deltagelse på Vømmølfestivalen i Verdal i 2002. Familien Engen

består forøvrig av Helge og Tone Engen med sønnene Morten og Trond. Helge spiller gitar og Tone spiller lurk, som er et vømmølinstrument, og trommer. Morten spiller bass og Trond spiller trekkspill.

– Vi spiller mest til underholdning, men også til dans av og til. Med 5-6 oppdrag i året, er dette en fin hobby vi som trives med. Vømmølmusikken fenger både ung og gammel den dag i dag. Folk danser og synger med, og da er det gøy å spille, sier Roar B. Drøivold, som synger og prater tull - etter eget sigende.

For mange er knektan godt kjent fra Kaffestuggu på Røros der de har spilt under Rørosmartna'n i snart 20 år. Da har en «dalakop», Bent Jacobsen, som oftest også vært med.

Salig blanding i Holøydalen Kapell

Også i år ønsker trioen Johan Sundberg, Stein Nygård og May Kristin Holøyen velkommen til en trivelig sommerkveld i Holøydalen kirke. Arrangementet med frisk og folkelig musikk og sang i Holøydalen kirke, har vært et årlig arrangement tirsdag i Olsokuka siden 2013. Et olsokarrangement som alltid samler fullsatt kirke.

Ensemblet har variert noe med både innslag av fele og svensker, men kjernen har vært Stein på trekkspill, Johan og May Kristins sang, og MYE allsang.

Trioen byr på et stort repertoar, med utelukkende norske og svenske tekster i en salig blanding av viser, salmer, klassiske sanger. Nyere, lokale viser og melodier har også fått plass i det rikholdige repertoaret. Et godt voksent publikum vil kjenne igjen mange gode og gammelkjente melodier, noen også med Johans egne tekster.

Både Johan, Stein og May Kristin er oppvokst i Øversjødalen, og har vært beskjeftiget med sang og musikk siden barne- og ungdomsåra. Øversjødalen er ei bygd med rike musikktradisjoner. Stein spiller blant annet i den ikke ukjente gruppa Dalakopa, som hadde sitt utspring i musikkmiljøet i Øversjødalen for over 30 år siden. I samfunnshuset i Øversjødalen står forøvrig hele trofé- og premiesamlingen til Dalakopa utstilt.

De senere åra har Johan og Stein hatt over 60 årlige opptredener med sang og musikk innafor Røros og Nord-Østerdal.

Arrangør av den tradisjonsrike musikkkvelden er Holøydalen menighetsråd. Det er gratis inngang, og frivillig kollekt ved utgangen, som i sin helhet går til menighetsrådet.

– Dette er vår måte å støtte menighetsrådets viktige arbeid på, understreker Johan Sundberg, som ønsker alle velkommen til en trivelig sommerkveld i Holøydalen kapell fra klokka 18.00.

Stein Nygård og Johan Sundberg ved Tolga omsorgstun i forbindelse med opptreden i mai. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

5-årsjubileum for Café Lillemoen

Det startet som en liten gimikk som «trendy internett-kafé» sommeren 2015 før den lille stua på Lillemoen i Øversjødalen skulle tas ned for å restaureres. Restaureringen er ennå ikke blitt noe av, da den sjarmerende lille kaféen i seg selv er blitt et viktig sosialt møtepunkt for øversjødøler, hytteeiere og tilreisende i olsokuka. I år kan den lille kaféen feire 5-årsjubileum. De spreke vertinnene Jorunn (86) og Gunvor (83) Westgård, er med også i år som historieformidlere.

Tirsdag 23. juli, torsdag 25. juli og lørdag 27. juli kan du nyte blant annet ferske bakevarer, rømmevafler og kaffe i den lille stua, hvor ny og gammel tid møtes - og praten sitter løst.

Følg gjerne med på www.lillemoen.cafe eller Facebook-sida «Café Lillemoen» før olsok for mer informasjon.

Praten sitter løst i den lille kaféen på Lillemoen. Nærmere 300 besøkende er innom de tre dagene kaféen er åpen. Foto: Café Lillemoen

Øversjødølene opprettholder gammel fisketradisjon

Årets notdraging foregår ved Langsjøen Båthavn tirsdag 23. juli klokka 12. Notdraging som «gammelkara» forteller om, er en kjapp og artig måte å dra inn mye fisk på og var vanlig i fiskevannene østafør, Hodalsjøen, Langsjøen, Femund og Isteren. Langsjøen var viktig for matreservene i Øversjødalen.

I dag vet svært få hvordan dette gjøres. Notdraging er en gammel fisketradisjon, som er i ferd med å gå i glemmeboka. Dette var matauk, og fisken var viktig for et variert kosthold.

I Langsjøen var det også vanlig med isgarnfiske. Det drev de med fram til juletider. Da juni kom og det ble gode temperaturer, startet folk i dalen med notdraging. Da er siken også lettere å få tak på, ifølge Gunnar Breen, som sammen med Jens Nygård har vært primus motor for notdraginga under olsok i mange år. Arrangør er Øversjødalen Idrettslag.

Notdraget gjøres på den måten at man har to lange tau som nota er festet i. Begge tauene blir rodd ut, det første på ut-tur, så kastes nota ut, og man ror inn til land med det andre tauet. Deretter trekkes tauene inn samtidig som man går mot midten hvor nota dras i land. Fangsten kan variere alt fra 20 til 200 fisk på et drag. Et drag tar fra 30 til 45 minutter. Har man det riktig travelt kan man rekke det på 15!

Sjøkanten og notdraget må renskes for kvist og rask, som er kommet med vårflommen. Dette var tidligere dugnadsjobb. På denne måten kultiverte man både elve- og sjøbredden og vassdraget ved å fiske ut sik. Det var vanlig at to eller flere gardar var samorganisert om nota og notdraginga.

Etter notdraginga serveres det kokt fisk med tilbehør, kaffe og kaker. Inngang koster kr 100,-. Husk kontanter. Annen betalingsmulighet er dessverre ikke tilgjengelig. Bommen ned til båthavna holdes åpen under arrangementet. Kontaktperson er Jan Pallin og kan treffes på mobil 971 60 712.

NOTDRAGING: En gammel fiskemetode som holdes i hevd av øversjødølene. Foto: Ingrid Eide / Ingrafo

LOKAL MAT TOLGA

LOKALMAT TOLGA 2019 LØRDAG 14. SEPTEMBER

Tolga Bondelag har gleden av å invitere til den tradisjonsrike Lokalmatdagen på Tolga

Vi tilbyr de handlende et stort og variert utvalg av kortreist og økologisk mat

Salgsbodene er åpne fra 11.00 – 15.00
Alt finner sted i Gata, midt i Tolga sentrum
Gratis inngang på området!

Rørosmat har meldt seg på arrangementet med følgende beskjed:

«Rørosmat fyller 20 år og ønsker å feire med dere! Vi inviterer til gratis mat og drikke. Tusen takk til alle som produserer mat, handler våre produkter, gode støttespillere og samarbeidspartnere. Velkommen til langbord!»

Velkommen til Tolga den andre lørdagen i september!

Lokalmatdagen på Tolga støttes av Tolga kommune og UT-midler fra Fylkesmannen i Hedmark

HELT NYE MAZDA3 SMARTERE, SIKRERE OG MER SOFISTIKERT

Helt nye Mazda3 viser veien for en ny generasjon biler fra Mazda.
Velkommen inn til prøvekjøring.

Mazda3 Cosmo, automat, 2.0, 122hk M Hybrid fra 338 600,-

Fra-pris inkl. frakt og lev.omkostn., årsavgift tilkommer. Drivstofforbruk Mazda3 Cosmo 2.0, 122hk M Hybrid, komb. kjøring 6,7 l/100 km*, CO₂-utslipp 152 g/km* og NOx 11,3 mg/km. Alle nye Mazda personbiler selges med 5 år/100 000 km nybilgaranti, 12 års rustbeskyttelsesgaranti, 3 års lakkgaranti og inntil 10 års Mazda Veiasstansse. *WLTP typegodkjenningsstandard. Forbehold om trykkfeil.

Tolga Bil

Tolga Bil AS - Vi møter deg der du er!
Rørosveien, 2540 Tolga. Tlf. 62494850
Åpningstider:
www.tolgabil.no

Besøk
olsokitolga.no
for siste
oppdaterte
informasjon om
arrangementene
våre

frnn
VERDEN
på **FERDEN**

For mørkt, for kaldt eller for varmt?

**Østa Elektro og Østa Klima er
fjellregionens mest komplette leverandør
av tekniske anlegg**

Sterk- og svakstrøminstallasjoner til privat og næringsliv

Prosjektering og tegning av installasjoner
Belysning inne og ute
Elbil-lading

Salg av solceller gjennom EnergiPluss AS

Varmepumpe og aircondition - og service
Kjølehjørne og kjøleaggregat - og service
Serviceavtale kjøøl, frys og varme for næringslivet
Ventilasjon til bolig og næringsbygg

Østa Elektro AS tlf.: 62 48 01 40
Østa Klima - Dag Inge Østgård tlf.: 91 74 67 41

ØSTA Elektro_{as}
- god service uansett

Elvegata 6 - 2500 Tynset - Håmmålfjellveien 33 firmapost@osta-elektro.no

MEMBER AV ELEKTRIKERKJEDEN
EL-PROFFEN

www.elproffen.no

finn
VERDEN
på **FERDEN**

*Olsok
Tolga*

19.– 29. JULI 2019

**BÆRENETT KR. 120,-
EMALJEKOPP KR. 200,-
SITTEUNDERLAG KR. 200,-**

SALGSSTEDER

Bunåva - YX Tolga
Tolga-Os Sparebank
Tolga kommune Servicetorget

Kjekt å ha med seg på ferden...
Hvor du enn vandrer i verden...
Sette deg på en stein eller en benk og kvile...
Drikke fra en bekk eller en hellig kilde...

BLI MEDLEM I OLSOK I TOLGA!

Ei kulturuke med eldgamle tradisjoner

ÅRLIG AVGIFT: PRIVATPERSON OG BEDRIFT KR. 200,-

Gå inn på www.olsokitolga.no/bli-medlem for å tegne medlemskap

Ole Erik Engset Rørlegger

2542 Vingelen

Telefon: 906 17 428
Telefaks: 624 94 144

BR. SØNMØR AS

2540 Tolga
Tlf: 99547808

Velkommen til Rausjødalen Setermeieri 2019

Åpent hver dag kl. 11-17 fra 29. juni - 28. juli

Rausjødalen Setermeieri er både Norges og Nordeuropas eldste andelsmeieri og Europas første fellesmeieri nord for alpine. Her ble det produsert sveitserost allerede i 1856. I dag er den store steinbygningen restaurert og huser et interessant meierimuseum og en tradisjonsrik seterkafé. Seterkaféen har den legendariske sveitserosten på menyen og annen tradisjonsrik seterkost som rømmegrot, skjørøst og rømme med spekemat, nystekt setervaffel

og kaffe. Her finnes også mange spennende aktiviteter både for barn og voksne. Galleri Stallen viser sesongens kunstutstilling og vårt sommerprogram byr på variert musikk og kultur-opplevelser. Hjertelig velkommen til et trivelig besøk hos oss!

Fullstendig sommerprogram på www.rausjodalen.no
Kontaktperson: Arve Bjørnstad tlf. 99 33 56 77

PRIVILEGIUM

FORDELSPROGRAMMET FOR DEG SOM BRUKER BRILLER

Vårt fordelsprogram Privilegium gir deg rett til gode rabatter!

Inntil 4.500,- i rabatt på progressive briller.
Inntil 2.700,- i rabatt på enstyrkebriller.

Når du kjøper en komplett brille med kvalitetsglass og beste overflatebehandling, får du automatisk Privilegium fordelsprogram som gir deg rabatt på videre kjøp av briller.

Les mer på privilegium.info og kom innom oss for en hyggelig handel.

Tlf. 62 48 19 77
www.tynset-optiske.no

ADVOKATENE I ØSTERDALEN

Advokat Bjørnar Kristiansen

Rørø: Tollef Bredals vei 13 • 7374 Rørø
Tlf. 72 41 42 41 • Mobil 951 48 698
Tolga: Tolgen Hyttestue • 2540 Tolga
Tlf. 62 48 10 10 • Mobil 951 48 698
bjornar@advokateneiosterdalen.no

www.advokateneiosterdalen.no

FJELLURT

Velkommen innom vår stand på
Dølmotunet på markedsdagen 20. juli.

Te, krydder og spesialiteter

www.fjellurt.no

Aktiviteter i Kåsa - Holøyen - Øversjødalen i Olsokuka 2019

Sommerkaféen i samfunnshuset

Åpen hele juli måned kl. 12.00-17.00
unntatt 23., 25. og 27. juli

Dagene 23., 25. og 29. juli

- Åpen kirke kl. 11.00-17.00

Dagene 23., 24. og 25. juli

- Holøyskolens Venner har loppemarked og kafé kl. 10.00-16.00 i Holøyskolen

Tirsdag 23. juli

- Notdraging ved båthavna i Langsjøen kl. 12.00
- Café Lillemoen åpen kl. 11.00-17.00
- Sangkveld i Holøydalen kirke kl. 18.00

Torsdag 25. juli

- Øversjødalen samfunnshus åpner kl 11.00.
- Matdag med tradisjonskost. Buffet fra kl. 12.30. Utstilling av fangstredskaper, gamle ski og malerier av Søren Steen Johnsen
- Tur langs Tyllidals fiskevei fra Bekkely til samfunnshuset. Start kl 11.00
- Café Lillemoen åpen kl. 11.00-17.00
- Kulturkveld i samfunnshuset fra kl. 19.30

Lørdag 28. juli

- Café Lillemoen åpen kl. 11.00-17.00

Mandag 29. juli - Olsokdagen

- Pilegrimsvandring med start fra kirka kl. 10 etterfulgt av pilegrimsgudstjeneste

VELKOMMEN

Caltex Kafé er 10 år i 2019! Det markeres søndag 21. juli!

Doning og Kaffe

Kl. 14 - 17 inviterer vi til Veterankjøretøyutstilling i kjent Cars & Coffee stil. Men vi har en lokal variant som vi kaller Doning og Kaffe.

For vi ønsker besøk av alle typer doninger, fra mopeder og traktorer til lastebil og busser. Doningene må være over 30 år gamle, men vi åpner også for å slippe inn fine entusiastdoninger av nyere dato.

Her kan du ha med deg kaffen på termosen sjøl eller få kjøpt om du ønsker det. Hemgjort er åpen, og de hjelper oss med salg av kaffe og enkel grillmat på treff plassen.

Treffet blir filmet, og vi vil gjerne ha med noen på filmen som har tidsriktig klær og effekter. Alle utstillere som registrerer seg blir med på trekning av en premie.

Omkring kl. 16.30 tar vi noen cruising-runder i sentrum med alle doningene, og det filmes med drone.

**Caltex-loftet og
garasjen er åpen på
jubileumsdagen**

**Olsok-tilbud
Softis & kaffe kr. 35,-**

Gjelder søndag 21. juli

**Olsok-tilbud
Halv pris på bilvask**

Gjelder tirsdag 24. juli, onsdag 25. juli og torsdag 26. juli

Alltid konkurransedyktige
priser på drivstoff

**YX Tolga
Caltex Kafé**

Åpen alle dager til kl 21.00
Velkommen!

Husk at Coop-kortet gir
55 øre ekstra bonus

62 49 42 80 • tolga@st.yx.no • facebook.com/YXTolga

Arrangør- og kontaktpersonoversikt

ARRANGEMENT I VINGELEN

Grendekontakt Are Lysgård Haukø tlf. 95945577

Vingelen kirke- og skolemuseum. Alle arrangement. Bjørn Ivar Ryen tlf. 95155543

Vingelsdagen. Einar Hilmarsen tlf. 90920327 og Linda Merkesdal tlf. 93697771

Setermesse Stornorstuvollen. Espen Heitmann tlf. 90261630

Sommerkonsert Fjellheim. Musikkurs for unger. Oline Vingelsgaard tlf. 48027476

Bunåva kafé tlf. 62780870

ARRANGEMENT PÅ TOLGA

Grendekontakter Gudny H. Bakken tlf. 92864532 og Per Johan Hartviksen tlf. 98013123

Auksjon Dølmotunet, Auksjonarius Ola Rye tlf. 91175585

Bankfrokosten. Tolga-Os Sparebank tlf. 62496100

Bingo Sætershallen. Rigmor Lundberg tlf. 93015459

Downhill Hamran. Roar Stenseth Strømli tlf. 46658942

Dølmotunets venner. Alle arrangement. Bjørg Tørres Lindstad tlf. 99517029

Egebergs minnearrangement. Rune Brendvang tlf. 90730628 og Brit Utseth Erlien tlf. 48282319

Egil Storbekken musikkpris. Eli Storbekken tlf. 93456632

Fiskesommer ved Stortjønna. Tolga JFF. Hans Ola Jordet tlf. 41591013

H-10. NØFMF. Thor Peder Broen tlf. 91516757

Historisk vandring i Røsebygda. Jon Vingelen tlf. 45267795

Ivaregga. Alle arrangement. Rønnaug Storrusten tlf. 99455820

Krokvelder på Malmplassen Gjestegård. Guro Nyhus tlf. 62496305 / 97073655

Mjølkesyra treningsøkt. Esten Inge Hilmarsen tlf. 95868002

Sjarbar. Tolga-Os janitsjar. Randi Leinan Lund tlf. 99425738

Snekkarlemmen. Alle arrangement. Kristin Skrivervik tlf. 90939556

Sykkelløpet Tallsjøen Rundt. Jan Jacob Verdenius tlf. 91546181 og Knut Sagbakken tlf. 95162945

Tine fotballskole. Tolga-Vingelen FK . Terje Røe tlf. 91510813 og Torstein Storhaug 98477562

Tøysentralen. Helga Drude Storbekken tlf. 93031365

YX Tolga Caltex Kafé. Bjørn Arve Lunheim tlf. 91325330

Åpningskonsert Tolga kirke. Gudny Hagen Bakken tlf. 92864532

ARRANGEMENT I HODALEN

Grendekontakt Kirsti Holøyen tlf. 98620069

Auksjon Hodalen, Auksjonarius Ola Rye tlf. 91175585

Baklukesalg Hodalen. Johanne Aas Rye tlf. 95728233

Bruktmarked/kafé Hodalen skole. Hodalen Bygdekvinne lag. Aina Bakken tlf. 41692938

Guidet tur historiske veier fra Drengen. Bjørg Inger Ryalen tlf. 91819046

Hodalen Bygdelaag. Tove Mette Tveråen tlf. 91391082

Padleopplevelser i Hodalen. Bjørg Inger Ryalen tlf. 91819046

ARRANGEMENT I KÅSA/HOLØYEN/ØVERSJØDALEN

Grendekontakt Jens Magne Sønsmør tlf. 95831063

Café Lillemoen. Ingrid Eide tlf. 90015929 og Thorbjørn Liell tlf. 95207555

Holøydalen kirke sangkveld. Holøydalen Menighetsråd. Liv Jordmoen tlf. 94838994

Holøyskolens venner. Ann Helen Lien tlf. 91128709

Notdragning Langsjøen. Øversjødalen IL. Jan Pallin tlf. 97160712

Pilegrimsvandring i Øversjødalen. Arne Bakken tlf. 92655102

Øversjødalen samfunnshus. Ola Petter Sønsmør tlf. 91516009 og Jan Pallin tlf. 97160712

Øversjøen. Åpen dag. Huskonsert. Bjørn Øversjøen tlf. 41637262 / 62496291

STYRET I OLSOK I TOLGA

Kaj Trana, styreleder, tlf. 95811662

Grete Storhaug tlf. 90215604

Knut Sagbakken tlf. 95162945

Toril Eva Steien tlf. 91999837

Gudny Hagen Bakken tlf. 92864532

TOLGA KOMMUNE

TOLGA SATSER PÅ OPPVEKST

Tolga kommune har svært gode resultater innen oppvekst. Vår visjon er å gi barn og unge røtter i fortida, tro på framtida og læring i fellesskap. I løpet av 2019 og 2020 investerer vi i ny barnehage og nytt kulturbygg ved Tolga skole for at vi i fortsettelsen skal kunne yte de beste oppvekstilbudene.

Uteområdene vil utformes for lek, fysisk aktivitet, gode møteplasser og med god trafiksikkerhet. Ved Vingelen skole investeres det også for å tilpasse lokalene til et økende barnetall. Dette er hjertene våre i sentrum som skaper aktivitet, tilhørighet og identitet.

Vi deler gjerne våre goder med flere, og tre av mange gode grunner for å flytte hit er:

- En sunn og trygg oppvekst for deg og din familie
- Garantert kofrie veier til og fra jobb
- Et sosialt lokalsamfunn som arbeider for hverandre

På www.tolga2020.no finner du informasjon om alt du trenger for å **bo**, **jobbe** og **leve** i Tolga kommune.

Så hva venter du på?

Rådmann Siv Stuedal Sjøvold t.v. og ordfører Ragnhild Aashaug t.h. ønsker alle en fin sommer med mange gode opplevelser i Tolga kommune.

Åpningstider Tolga kommune sommeren 2019

Servicetorget har sommeråpningstid i perioden 24.juni - 9.august kl. 10.00-14.00.
Stengt: 19. juli, 2. august, 9. august (kun åpent for avtaler). Ta kontakt pr. e-post eller telefon for å gjøre avtaler om det er vanskelig å treffe oss i åpningstiden.
Vanlig åpningstid kl. 09.00-15.00 fra 12.august.

Biblioteket er feriestengt i uke 28, 29, 30 og 31. Siste åpningsdag før ferien er 2. juli. Biblioteket er åpent som vanlig den 6. august.

Informasjon om kommunestyre- og fylkestingsvalget 9. september 2019

Årets valglokale på Tolga er Setershallen siden Vidarheim blir stengt pga. ombygging.

Forhånds- og tidligstemming:

I perioden 12. august - 6. september kan du forhåndsstemme på kommunens servicetorg i tidsrommet kl. 09.00-15.00.

Stemmekretser og valglokaler på valgdagen 9.september 2019:

Valgkrets Tolga: Setershallen, kl. 10.00-18.00

Valgkrets Vingelen: Fjellheim, kl. 10.00-18.00

Valgkrets Øversjødalen: Øversjødalen samfunnshus, kl. 13.00-17.00

All informasjon om valget finner du i tilsendt informasjonsskriv og på:
www.tolga.kommune.no

På markedsdagen i olsok vil Tolga kommune ha stand.

Kom gjerne for en prat om ting du er opptatt av!

SOMMERÅPENT PÅ DØLMOTUNET 2019

Dølmotunet er et idyllisk gammelt gårdstun midt i Tolga sentrum. Her møtes gamle tradisjoner og moderne bygdeliv! I Våningshuset er det salg av enkle lunsjretter og tradisjonskost basert på lokale råvarer. På Dølmotunet har vi også flere husdyr, så barna kan være med å se til dyra og lete etter egg i hønsegården. Gjennom sesongen arrangeres en rekke arrangementer for både store og små. Se vårt program og ta turen innom. Vi har åpent hver dag fra 22. juni til og med 29. juli. Våningshuset og kaféen har åpent kl. 10.30-16.30. Lunsj selges kl. 11.00-13.00. Mer info finner du på www.dolmotunet.no. Velkommen!

Arrangementer i juli:

Internasjonal mat, onsdager: 3., 10. og 17. juli kl. 11.00-13.00.

Tradisjonsbakst i Eldhuset, hver tirsdag og torsdag kl. 10.30-14.30.

Quiz, Konsert og Krokveld, lørdag 6. juli, kl. 19.30, musikk av Whitespire på utescena fra kl. 21.00.

Slåttedag, lørdag 13. juli, kl. 10.30-15.30. Bli med når rakstkuller og slåttekarer kommer til tunet for å slå og hesje!

Markedsdag, den 25. i rekken, lørdag 20. juli, kl. 09.00-17.00, med bruktmarked, næringslivs- og håndverksmesse. Auksjon kl. 15.00 med auksjonarius Ola Rye. Salg av mat og drikke gjennom hele dagen.

Konsert og krokveld med Rotlaus. Supportartist Arild Nygård.
Onsdag 24. juli, kl 21.00.

Rotlaus er et av landets mest omreisende og ettertraktede liveband. Rotlaus er et band folk virkelig ønsker å få med seg. De har ett av landets beste liveshow og er kjent for å gi alt på scenen og det å ha en spesiell kontakt med publikum.